

Plan i program rada i razvitka

Gradske knjižnice Marka
Marulića Split za 2026.

Gradska knjižnica
MARKA MARULIĆA Split

Sadržaj

1. O Gradskoj knjižnici Marka Marulića Split.....	1
1.1. Djelokrug rada	2
1.2. Osnovni podaci	3
1.3. Financiranje.....	7
1.4. Način rada	8
2. Izrada i donošenje pravnih i strateških dokumenata GKMM-a u 2026.....	9
3. Opći i posebni strateški ciljevi	9
4. Planovi i aktivnosti za realizaciju strateških ciljeva – naglasci u 2026.	10
5. Veći investicijski i kapitalni projekti i programi u 2026.....	12
5.1. Otvaranje novog ogranka u mreži GKMM Split – Knjižnica Tehnološki park 12	
5.2. Rekonstrukcija i uređenje Knjižnice Spinut	13
5.3. Rekonstrukcija multimedijalnih dvorana u Središnjici GKMM	14
5.4. Nabava bibliokombija kroz projekt „Za dobre vibre i dalje čitaj libre!“	15
5.5. Planovi za ostale knjižnice	16
5.6. Investicije za nužno održavanje prostora knjižnice	17
5.7. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa prostora GKMM-a dobivenih na korištenje od Grada Splita	19
6. Programska aktivnost i njezino financiranje	20
6.1. Financiranje nabave knjižnične i neknjižne građe za 2026. godinu	20
6.2. Programi i projekti	23
6.2.1. Financiranje projekata putem javnih poziva i natječaja	32
6.2.2. Ostali pozivi, natječaji i suradnje	40
7. EU projekti.....	40
8. Erasmus+ projekti.....	43
9. Promotivna aktivnost	44
10. Nakladnička djelatnost	44
11. Međuinstitucionalna i međunarodna suradnja	47
12. Digitalizacija Zavičajne zbirke „Spalatine“	48
13. Stručno obučavanje i usavršavanje	48
14. Plan rada Županijske matične razvojne službe	49
14.1. Narodne knjižnice u 2026. godini.....	49

14.2.	Školske knjižnice u 2026. godini	54
15.	Zaključak.....	59

1. O Gradskoj knjižnici Marka Marulića Split

Gradska knjižnica Marka Marulića Split vodeća je i najveća narodna knjižnica u Splitsko-dalmatinskoj županiji koja djeluje putem mreže ogranaka u gradu Splitu, gradskim i prigradskim naseljima te susjednim općinama, a s pokrenutom županijskom bibliobusnom službom i u velikom broju županijskih gradova i općina. Suvremeno je organizirana mreža narodnih knjižnica koja se trenutno sastoji od 12 podružnica i jedne pokretne knjižnice.

GKMM Split osnovana je 1951. godine kao nasljednica brojnih manjih ili većih samostanskih, privatnih i pučkih knjižnica koje su tijekom duge povijesti u Splitu osnivane s ciljem čuvanja i širenja hrvatske kulture i jezika. Ime po Marku Maruliću Splicaninu, poznatom humanistu, pjesniku, prozaistu i prevoditelju nosi od 1993. godine.

GKMM Split pruža korisnicima raznolike usluge, uključujući posudbu knjižnične građe, informacijske usluge, pristup različitim medijima i virtualnim izvorima, programe poticanja čitanja i čitateljske kulture, programe informacijske i medijske pismenosti te ostale kulturno-animacijske i edukativne programe. Poprište je brojnih kulturnih događanja te kao takva zauzima prepoznatljivo istaknuto mjesto u javnom i kulturnom životu Grada Splita.

GKMM Split svoju djelatnost izvršava prema Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, NN 98/19, NN 114/22, NN 36/24) te Standardu za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/2021), osiguravajući pristup znanju, informacijama, cjeloživotnom učenju i djelima pisanog stvaralaštva svim članovima lokalne i regionalne zajednice. U skladu s IFLA-inim i UNESCO-ovim Manifestom za narodne knjižnice (2022.), namijenjena je svim kategorijama stanovništva, bez obzira na njihovo formalno obrazovanje, vjeru, spol i rasu. Ima važnu ulogu u poticanju i promicanju čitanja, razvoju demokratskog društva te

omogućavanju pristupa širokom spektru znanja, ideja i mišljenja. Kroz svoje programe, usluge i događanja, pruža korisnicima dobro opremljene fondove, cjeloživotno obrazovanje i samoobrazovanje te brz i odgovoran pristup informacijama, dok prostori Knjižnice omogućuju boravak, druženje i održavanje brojnih kulturnih događanja.

1.1. Djelokrug rada

- nabava knjižnične građe i izgradnja knjižničnih zbirki
- stručna obrada knjižnične građe prema stručnim standardima, što uključuje izradu informacijskih pomagala u tiskanom i/ili elektroničkom obliku, pohranu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe te provođenje mjera zaštite knjižnične građe koja je kulturno dobro
- pružanje informacijskih usluga, posudbu i davanje na korištenje knjižnične građe, uključujući međuknjižničnu posudbu te digitalizaciju knjižnične građe
- usmjeravanje i podučavanje korisnika pri izboru i korištenju knjižnične građe, informacijskih pomagala i drugih izvora informacija
- vođenje dokumentacije i prikupljanje statističkih podataka o poslovanju, knjižničnoj građi, korisnicima i o korištenju knjižničnih usluga
- prikupljanje statističkih podataka vezanih uz provedbu propisa kojima se uređuju autorska i srodna prava
- pripremanje i provođenje kulturnih, informacijskih, obrazovnih i znanstvenih sadržaja i programa (organiziranje stručnih skupova, predavanja, tečajeva, seminara, radionica s područja knjižnične djelatnosti; organiziranje edukativnih i kulturnih programa, izložbi, koncerata, kazališnih predstava, predavanja, tribina, radionica i sl.)
- suradnja s udrugama, pojedincima i ustanovama, kao i svim drugim subjektima javnog, civilnog i privatnog sektora

- izdavačka djelatnost: tiskanje knjiga, brošura, časopisa i drugih periodičnih publikacija, plakata, reklamnih kataloga, prospekata i drugih tiskanih publikacija, prodaja knjiga, zbornika radova, časopisa, brošura koji promoviraju djelatnost Knjižnice
- prikupljanje županijskog obveznog primjerka knjižnične građe za područje Splitsko-dalmatinske županije radi stvaranja zavičajne zbirke
- obavljanje poslova matične djelatnosti za narodne i školske knjižnice u Splitsko-dalmatinskoj županiji, sukladno Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, NN 98/19, NN 114/22, NN 36/24) i Pravilniku o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 81/21)
- obavljanje i drugih poslova sukladno Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i drugim propisima.

Knjižnica može obavljati i druge djelatnosti bez upisa u sudski registar u manjem opsegu koje služi unapređivanju registrirane djelatnosti i koje pridonose iskorištavanju prostornih i kadrovskih kapaciteta i opreme.

1.2. Osnovni podaci

GKMM je suvremeno organizirana mreža narodnih knjižnica. Trenutno broji 12 knjižnica od kojih su dvije u sastavu – Knjižnica Grohote i Knjižnica Podstrana. Od 2023. knjižnica ima i pokretnu knjižnicu – Županijski bibliobus.

Prema važećem Pravilniku o unutarnjoj ustrojbi, načinu rada GKMM-a te sistematizaciji radnih mjesta u Knjižnici su uspostavljene i planirane sljedeće ustrojbene jedinice:

1. Središnja knjižnica
2. Mreže knjižnica s ograncima
3. Bibliobusna služba
4. Zajedničke službe

Središnja knjižnica, ogranci i pokretna knjižnica povezani su u jedinstvenu knjižničku mrežu. Poslovi i zadaci Knjižnice obavljaju se u Središnjoj knjižnici, koja je ujedno i jezgra knjižničke mreže, te u mreži knjižnica Bol-Plokite i Trstenik, a svaka od spomenutih knjižnica može imati mrežu ogranaka, odjela i službi.

1. Središnja knjižnica

Odjeli:

- 1.1. Središnji info-posudbeni pult
- 1.2. Odjel za odrasle korisnike
- 1.3. Odjel za djecu i mlade
- 1.4. Odjel periodike
- 1.5. Odjel multimedije
- 1.6. Zavičajni odjel

2. Mreže knjižnica s ograncima

Knjižnica Bol-Plokite

- Knjižnica Brodarica
- Knjižnica Meje
- Knjižnica Spinut
- Knjižnica Grad / Knjižnica Dalmatina
- Knjižnica Grohote - Šolta (obavljanje djelatnosti narodne knjižnice Općina Šolta povjerila je Knjižnici Sporazumom o međusobnim pravima i obvezama KLASA: 012-04/18-01/1, URBROJ: 2181-237-01/18-94 od 26. siječnja 2018.)

Knjižnica Trstenik

- Knjižnica Ravne njive
- Knjižnica Žrnovnica
- Knjižnica Mejaši-Kila
- Knjižnica Podstrana (obavljanje djelatnosti narodne knjižnice Općina Podstrana povjerila je Knjižnici Sporazumom o međusobnim pravima i obvezama broj 72/97, zaključenim dana 3. ožujka 1997. godine)

3. Bibliobusna služba

- Gradski bibliobus
- Županijski bibliobus

4. Zajedničke službe:

4.1. Opći poslovi

- Služba pravnih poslova
- Služba računovodstvenih poslova
- Pomoćna služba i održavanje

4.2. Županijska matična služba

4.3 Služba centralizirane nabave, obrade i zaštite knjižnične građe

4.4. Služba za programe, projekte i odnose s javnošću

- Odjel za programe i projekte
- Odjel za odnose s javnošću

4.5. Služba za informatizaciju i digitalizaciju

Jedan je od važnijih strateških ciljeva Knjižnice permanentan rad na učinkovitoj, funkcionalnoj, ekonomičnoj i fleksibilnoj organizaciji rada i poslovanja, te povećanju broja zaposlenih u skladu s novim standardima i pravilnicima.

GKMM Split se uključila u program zapošljavanja osoba koje su dugo u evidenciji nezaposlenih pri HZZ-u. Na taj način zaposlene su u 2025. godini dvije osobe na određeno radno vrijeme. Materijalni trošak snosi HZZ. Planira se, u okviru mogućnosti, nastaviti takav način zapošljavanja i u 2026.

U 2026. planira se u skladu s planom razvoja mreže knjižnica u gradu Splitu otvaranje ogranka u Tehnološkom parku kao i razvoj mreže bibliobusnih stajališta unutar Splitsko-dalmatinske županije te gradskih kotareva kroz mogućnost prijave na novi EU natječaj „Čitanjem do uključivog društva“ nabavom bibliokombija.

Ukupan broj osoblja GKMM-a na kraju 2025. je 85 djelatnika od čega je na neodređeno 72 a na određeno 13.

FINANCIRANJE

- Grad Split: 66
- Ministarstvo kulture i medija: 2
- Splitsko-dalmatinska županija: 2
- Općina Šolta: 1
- Općina Podstrana: 1

ODREĐENO

- Grad Split: 8
  - Splitsko-dalmatinska županija: 1
  - Gradovi i općine SDŽ (stajališta): 1
  - Općina Šolta: 1
  - Hrvatski zavod za zapošljavanje: 2
- Četiri su djelatnika na pola radnog vremena.
- Tri su djelatnika osobe s invaliditetom.

Struktura zaposlenih prema stupnju obrazovanja radnog mjesta:

SSS- 35

VSS- 50 od toga su dvije knjižničarske savjetnice (ravnateljica i voditeljica ŽMRS) i 1 viša knjižničarka (stručna suradnica u ŽMRS)

S obzirom na broj knjižnica u mreži, broj korisnika, veličinu fonda te broj realiziranih programa za korisnike, s obzirom na relevantne usporedbe s drugim hrvatskim narodnim knjižnicama, broj djelatnika je nedostatan i manji od propisanih standarda, što značajno otežava realizaciju svih planiranih aktivnosti i poslova. Stoga će se i dalje argumentirano tražiti veći broj djelatnika za GKMM Split. U 2026. godini Financijskim planom su predviđena tri nova radna mjesta iz proračuna Grada Splita (1 VSS-

knjižničar), 1 SSS -knjižničarski tehničar - digitalizacija i 1 spremač/ica, jedno radno mjesto iz proračuna Splitsko-dalmatinske županije (1 SSS-knjižničarski tehničar u bibliobusu), jedno radno mjesto iz proračuna Ministarstva kulture i medija RH (1 VSS -suradnik u Županijskoj razvojnoj matičnoj službi), tri radna mjesta iz projektnih EU sredstava (1 VSS-knjižničar u bibliobusu, 2 SSS (knjižničarski tehničar u bibliobusu i vozač u bibliobusu). Općina Šolta je predvidjela još jedno novo radno mjesto VSS-knjižničar. Planira se tražiti od Općine Podstrana još jedno radno mjesto (SSS-knjižničarski tehničar) za rad u Knjižnici Podstrana.

U skladu s odobrenim i realiziranim novim radnim mjestima, organizirat će se poslovanje knjižnice.

1.3. Financiranje

Knjižnica se financira iz proračuna osnivača – Grada Splita, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, sredstvima Općine Podstrana i Grohote Šolta, Splitsko-dalmatinske županije, gradova i općina pokrivenih županijskom bibliobusnom službom, europskim fondovima, donacijama te vlastitim sredstvima. Knjižnična građa pristiže u knjižnicu kupnjom, otkupom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, darovima autora, nakladnika ili građana, kao obavezan primjerak i zamjenom te knjigama iz vlastite naklade. Programi Knjižnice financiraju se iz sredstava Grada Splita, iz proračuna Ministarstva kulture i medija RH, Splitsko-dalmatinske županije, Općine Šolta, Općine Podstrana, gradova i općina pokrivenih županijskom bibliobusnom službom, donacijama te vlastitim sredstvima.

Strateški je cilj postići konstantno, stabilno i zadovoljavajuće financiranje od strane svog osnivača Grada Splita te Ministarstva kulture i medija RH kao i veći udio financiranja Splitsko-dalmatinske županije koja je postala važan partner u pokretanju i funkcioniranju Županijske bibliobusne službe

ali i u realizaciji programa od važnosti za županiju. Splitsko-dalmatinska županija, partner u projektu, obvezala se financirati održavanje bibliobusne službe najmanje pet godina nakon isteka projekta.

GKMM Split će nastaviti pratiti sve mogućnosti u apliciranju na lokalne, regionalne, nacionalne i EU natječaje u svrhu poboljšanja svog poslovanja i na dobrobit svojih korisnika surađujući sa svim partnerima koji joj mogu pomoći u tome. Veliku pomoć i podršku knjižnica ima od mjerodavnih službi Grada Splita i Razvojne agencije Split - RAST.

S obzirom na činjenicu otvaranja novih knjižnica (Knjižnica Tehnološki park), službi i usluga te povećanju broja članova i posudbi građe planirana su i dobivena veća financijska sredstva za nabavu knjižnične građe od Ministarstva kulture i medija RH i Grada Splita.

S druge strane, s obzirom na uvođenje besplatnog upisa za djecu do navršene 18. godine života, očekuju se određeno smanjenje namjenskih sredstava (članarine), ali ne znatno vodeći se dosadašnjim iskustvom.

1.4. Način rada

Knjižnica obavlja svoju djelatnost na temelju programa i planova razvoja, a poglavito na temelju godišnjeg programa rada. Godišnjim programom rada utvrđuje se međusobna koordinacija rada knjižnica, ogranaka, odjela, službi i zbirki i njihovi pojedinačni nastupi prema javnosti i subjektima izvan Knjižnice.

Gradska knjižnica Marka Marulića Split postavlja i utvrđuje dugoročne strateške ciljeve i načine njihova ostvarivanja kroz određeni period planiranja i upravljanja ustanovom. Oni su usmjereni prema budućnosti i služe kao okvir za donošenje odluka i planiranje aktivnosti.

2. Izrada i donošenje pravnih i strateških dokumenata GKMM-a u 2026.

Zbog potrebe redovitog usklađivanja s izmjenama zakonskih i podzakonskih akata te potrebe dostizanja knjižničnih standarda, te uslijed velikih globalnih i regionalnih društvenih i drugih promjena, a koje se reflektiraju i na promjene u poslovanju GKMM-a, planira se donošenje novih dokumenata:

- Protokoli o postupanju GKMM-a Split u kriznim situacijama
- Poslovnik o radu Stručnog vijeća GKMM-a Split
- Revizija Cjenika GKMM-a
- Statutarne izmjene (prodaja na malo vlastitih i drugih izdanja i proizvoda koji promoviraju djelatnost knjižnice i logo knjižnice)

3. Opći i posebni strateški ciljevi

Dostupnost

- Povećanje dostupnosti knjižničnih usluga
- Razvoj knjižničnog fonda i zbirke
- Povećanje broja korisnika i posudbe građe
- Razvoj multimedijalnih usluga
- E-usluge
- Digitalizacija Zavičajne zbirke Spalatine
- Promicanje kulture čitanja i pismenosti u društvu

Inkluzija

- Promicanje kvalitetnog razvoja pojedinca i zajednice
- Jačanje suradnje
- Povećanje broja članova i aktivnog sudjelovanja
- Promicanje zavičajne i hrvatske baštine te suvremene zavičajne i hrvatske knjižne scene

Snaga

- Povećanje kvalitete usluga
- Profesionalno jačanje djelatnika
- Fleksibilna organizacija rada
- Promicanje kreativnog i kvalitetnog slobodnog vremena, cjeloživotnog učenja i neformalnog obrazovanja djelatnika i korisnika
- Suradnja sa stručnjacima i institucijama
- Razvoj marketinške strategije i jačanje imidža Knjižnice
- Ulaganje u digitalne tehnologije
- Provedba Erasmus+ projekata
- EU projekti

Održivost

- Unaprjeđenje infrastrukture i ulaganje u prostore mreže knjižnica
- Financijska stabilnost
- Okoliš i održivi razvoj

4. Planovi i aktivnosti za realizaciju strateških ciljeva – naglasci u 2026.

Povećanje dostupnosti knjižničnih usluga**Aktivnosti:**

- Širenje mreže knjižnica na području Splita i Splitsko-dalmatinske županije (otvaranje novog ogranka u mreži GKMM – Knjižnice Tehnološki park)
- Organizacija novih i razvoj postojećih pokretnih knjižničnih usluga (nabavka novog vozila - bibliokombija)
- Izrada analize korisničkih potreba i oblikovanje usluga i fondova u skladu s rezultatima analize

Inkluzija

Aktivnosti:

- Razvoj zbirke i usluga za ranjive skupine: za starije, bolesne, osobe s teškoćama (jedan od projekata je započet projekt Pedalama do priče – dostava knjiga električnom biciklom korisnicima smanjene pokretljivosti)
- Provođenje raznolikih kulturnih programa koji potiču angažman pojedinca i zajednice, promiču kulturnu raznolikost i obogaćuju kulturnu ponudu Knjižnice
- Rad na razvoju pravne, financijske, medijske i digitalne pismenosti kod djelatnika i korisnika
- Provođenje programa i inicijativa usmjerenih na jačanje inkluzivnosti i poticanje sudjelovanja svih članova zajednice (djeca i mladi, osobe s invaliditetom, migranti, starije osobe...) i suradnja s ustanovama čiji je rad usmjeren na ranjive skupine u društvu
- Organiziranje različitih programa i događanja koji potiču aktivno sudjelovanje građana u demokratskom procesu i društvenom životu (radionice o građanskim pravima i dužnostima, obvezama i odgovornostima, tribine o aktualnim društvenim temama...)

Snaga

Aktivnosti:

- Uvođenje sustava praćenja i evaluacije zadovoljstva korisnika kako bismo identificirali područja za poboljšanje.
- Zapošljavanje novih stručnih djelatnika
- Sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj, državnoj i međunarodnoj razini na stručnim skupovima, savjetovanjima, konferencijama i projektima
- Sudjelovanje na mobilnostima u sklopu Erasmus+ akreditacije i provedba projekta

- Aktivno uključivanje i suradnja s knjižničarskim i srodnim udrugama, hrvatskim i međunarodnim (HKD, DKST, HČD, IFLA, ILA...)
- Rad na marketinškim kampanjama koje potiču kulturu čitanja i promoviraju rad Knjižnice (promotivni video materijali i sl.)
- Praćenje poziva, natječaja, tendera i dr. za financiranje programa, aktivnosti, ulaganja u infrastrukturu, digitalizaciju te stručno usavršavanje zaposlenika Knjižnice s posebnim naglaskom na Europski socijalni fond, Kreativnu Europu, ali i druge

Održivost

Aktivnosti:

- Fazno preuređivanje odjela Središnje knjižnice s klimatizacijsko-ventilacijskim rješenjima (preuređenje multimedijalnih dvorana, Odjela za djecu i mlade...)
- Ulaganje u prostore postojećih knjižnica i sređivanje imovinsko-pravnih statusa knjižničnih prostora (Knjižnica Spinut, Dvorane Središnje knjižnice)
- Izrada projektne dokumentacije za preuređenje ogranaka koji su u dotrajalom stanju (Knjižnica Meje, Knjižnica Bol-Plokite...) s osiguravanjem pristupa korisnicima s invaliditetom
- Razvijanje tima za EU projekte i apliciranje na europske natječaje za izgradnju i obnovu kulturne infrastrukture

5. Veći investicijski i kapitalni projekti i programi u 2026.

5.1. Otvaranje novog ogranka u mreži GKMM Split – Knjižnica Tehnološki park

GKMM Split dobila je na korištenje prostor od 333,59 m² u Tehnološkom parku za novi ogranak u mreži knjižnica, odnosno novu Knjižnicu

Tehnološki park Split. Tijekom 2026. godine planira se uređenje prostora potrebnom opremom i namještajem za otvaranje knjižnice. Tehnološki park Split raspolaže infrastrukturom koja će omogućiti kvalitetan rad knjižnice – adekvatan prostor, suvremenu informacijsko-komunikacijsku tehnologiju te pristupačnost različitim skupinama korisnika. GKMM Split, odnosno osnivač Grad Split, osigurat će: knjižničnu građu (knjige, časopise, e-knjige i drugu građu), sredstva potrebna za redovan rad, opremu i stručno osoblje za obavljanje knjižničnih djelatnosti. Time će se osigurati pristup knjižničnim uslugama za korisnike s područja GK Mejaši, kao i za zaposlenike i posjetitelje Tehnološkog parka. Odluka o dodjeli prostora Knjižnici donesena je krajem 2025. godine te će Knjižnica Tehnološki park početi s radom u 2026. godini s nužnim namještajem i opremom, a njeno dodatno uređenje planirat će se za 2027. godinu.

5.2. Rekonstrukcija i uređenje Knjižnice Spinut

Planira se renovacija i opremanje Knjižnice Spinut koje joj je neophodno jer knjižnica trenutno radi u potpuno neadekvatnim uvjetima (zastarjeli i neučinkoviti klimatizacijsko-ventilacijski sustav zbog čega je cijeli galerijski prostor funkcionalno neiskorišten, vanjske stijenke cijelom dužinom knjižnice su u raspadajućem stanju i opasne za prolaznike, stari tapecirani pod zahtijeva obnovu...). Knjižnica je u neposrednoj blizini velikog broja vrtića, škola i fakulteta i Knjižnici Spinut gravitiraju stanovnici i iz susjednih dijelova grada - Lovret i Marjan. Stoga je veliki potencijal i mogućnost rasta korisnika, posudbe i korištenja bogatih knjižničnih usluga i programa.

Renovacijom Knjižnice Spinut nastavljamo razvijati nacionalno prepoznat program Zavičajne kuće GKMM-a, program kojim svakoj knjižnici, prilikom renovacije, dajemo spomen nekom od zaslužnih Splicana. U zgradi u kojoj se nalazi Knjižnica Spinut, poznatoj kao Kineski zid, živjeli

su i radili Dino i Boris Dvornik stoga bi renovirana knjižnica bila u njihovom duhu pa bi dio prostora bio uređen za glazbene i dramske programe kao i za programe osnaživanja mladih i drugih ranjivih skupina.

Renovacijom knjižnice očekuje se povećanje broja korisnika, poboljšanje kvalitete usluga te jačanje uloge knjižnice kao važnog središta za obrazovanje, kulturu i zajednički život svih društvenih skupina uz naglasak na inkluziju osjetljivih skupina društva.

Planirana je renovacija, donesen idejni projekt s troškovnikom kojeg je Grad Split u proračunu za 2026. godinu prihvatio samo u malom dijelu, dostatnom za dio nužnih popravaka (vanjske stijenke) stoga će se renovacija planirati u fazama.

5.3. Rekonstrukcija multimedijalnih dvorana u Središnjici

GKMM

Projekt „Renovacije multimedijalnih dvorana Središnje knjižnice“ obuhvaća rekonstrukciju postojećih podrumskih predavaonica u suvremeni, tehnički prilagođeni prostor za javna kulturna i obrazovna događanja. Dvorane godišnje ugoste preko 300 programa, uključujući predavanja, promocije, radionice, projekcije i koncerte, zbog čega je njezina obnova nužna. Projekt uključuje građevinsko-obrtničke, instalaterske i završne radove te novu izvedbu elektro i termotehničkih instalacija. Uređenjem prostora povećat će se kapacitet i funkcionalnost knjižnice kao kulturnog središta grada, a dvorana će omogućiti održavanje raznovrsnih programa u skladu sa suvremenim standardima.

Naime, dvije multimedijalne dvorane Središnje knjižnice, međusobno povezane, zahtijevaju nakon višegodišnjeg korištenja nužnu renovaciju kao i izmjenu neadekvatnog postojećeg klimatizacijsko-ventilacijskog sustava koji je problematičan u cijeloj knjižnici i koji je Knjižnica, u

dogovoru s Gradom Splitom, odlučila mijenjati, zbog visokih troškova, postupno. Renovacijom multimedijalnih dvorana, promijenili bi postojeći sustav novim.

Renovacija obuhvaća nabavu i postavljanje funkcionalnog, ergonomskog i modularnog namještaja u rekonstruiranu dvoranu kapaciteta 70 sjedećih mjesta, s mogućnošću proširenja na 120. Namještaj uključuje tribinsko sjedenje, stolove i stolice za radionice i predavanja, lounge zonu za neformalna druženja te police i spremišne jedinice za pohranu materijala. Modularni dizajn omogućuje fleksibilnu organizaciju prostora prema vrsti programa, uključujući predavanja, radionice, projekcije i koncerte. Projekt osigurava optimalnu funkcionalnost, udobnost i estetiku prostora, potiče aktivno korištenje dvorane i podržava održavanje brojnih programa godišnje, čime se jača uloga knjižnice kao kulturnog i edukativnog središta Splita.

Idejni projekt s troškovnikom je u proračunu Grada Splita usvojen s manjim dijelom. Nakon rezultata prijavljenog projekta na infrastrukturne natječaje Ministarstva kulture i medija RH kao i na Program potpore Hrvatima u Bosni i Hercegovini u partnerstvu s Hrvatskim domom hercega Stjepana Kosače iz Mostara, krenut će se u renovaciju dvorana ovisno o raspoloživim sredstvima.

5.4. Nabava bibliokombija kroz projekt „Za dobre vibre i dalje čitaj libre!“

U listopadu 2025. prijavljen je projekt „Za dobre vibre i dalje čitaj libre!“, SF.3.4.08.08.0003, na EU poziv Čitanjem do uključivog društva, SF.3.4.08.08, a rezultati se očekuju tijekom 2026. godine. Projekt „Za dobre vibre i dalje čitaj libre!“ usmjeren je na razvoj čitalačke kulture i pismenosti u Gradu Splitu i u Splitsko-dalmatinskoj županiji kroz nabavu bibliokombija i provedbu 13 inkluzivnih programa. Cilj je osigurati pristup

knjižničnoj građi i kulturnim sadržajima u zajednicama bez knjižnica te smanjiti socijalnu isključenost ranjivih skupina. U projekt će biti uključeno 152 sudionika - djeca, mladi do 29 godina, stariji od 55 godina i osobe s invaliditetom - od kojih će 140 ostvariti minimalnu razinu sudjelovanja. Projekt je planiran u partnerstvu sa Splitsko-dalmatinskom županijom, Gradom Splitom i Centrom za nestalu i zlostavljanu djecu. Predviđena vrijednost projekta je 594.934,93 EUR.

5.5. Planovi za ostale knjižnice

- Nakon otkupljene ostavštine Vesne Parun, Općina Šolta planira u suradnji s GKMM Split, u sklopu Bratske kuće u kojoj se nalazi i Knjižnica Grohote i u sklopu programa Zavičajne kuće GKMM-a, urediti Spomen-sobu Vesne Parun. U 2026. godini naručit će izradu idejnog projekta s troškovnikom te prijaviti ga na natječaje za njegovu realizaciju.
- Tijekom 2026. redovito će se organizirati različiti programi i sadržaji u knjižnicama i spomen-sobama u sklopu programa Zavičajne kuće. Knjižnica Dalmatina bit će i ove godine domaćin niza kulturnih, književnih i glazbenih događanja kao što su Poezija na katu, Studio lektira, Glazbeni rukopisi, serija predavanja u suradnji s udrugom Collegium Split kroz povijest, koja se bavi poviješću grada Splita i svega šta se događalo u njemu kao i povijesnim ličnostima koje su dale obol ovom gradu kroz program Spli'ska ura kao i s udrugom KURS kroz program Disku(r)sija, koji omogućuje inozemnim piscima i spisateljicama da provedu mjesec dana u Splitu kao gosti rezidencijalnog programa. Knjižnica Dalmatina će u 2026. godini nastaviti graditi svoju važnu ulogu kao kulturno središte Splita. Osim navedenih programa, važno je istaknuti da Gradsko mandolinsko društvo Sanctus Domnio redovito održava probe u prostorima Knjižnice Dalmatina, uz povremeno održavanje koncerata u sklopu vlastitih i knjižničnih programa, dodatno

obogaćujući kulturnu ponudu GKMM-a. Isto tako, studentska klapa Dežgracija nastavlja vježbati u Spomen sobi Ljube Stipišića Delmate. Pri otvaranju spomen-soba važno nam je očuvanje i prezentiranje baštine. Sam splitski govor, kojim je Smoje govorio i po kojem je Split postao dodatno prepoznatljiv, nematerijalna je svjetska kulturna baština. Delmatino djelo posvećeno klapskom pjevanju znatno je pridonijelo tome da se ono uvrsti u svjetsku kulturnu nematerijalnu baštinu. Međutim, sve naše spomen-sobe za cilj će imati i kontinuirano stvaranje novih vrijednosti na osnovi te baštine, koje će sutra nekim novim generacijama značiti vrijednu baštinu. Program Zavičajne kuće GKMM-a od početka podržava i stručno prati studio ARP arhitekta Dinka Peračića i Mirande Veljačić kojima je Split i njegovanje splitskog duha i kroz manja arhitektonska rješenja, kao što su naša, izazov. S njima planiramo suradnju i u 2026. godini vezano za uređenje Knjižnice Tehnološki park i preuređenje i obnovu multimedijalnih dvorana u Središnjici.

- U suradnji s Općinom Podstrana tijekom 2026. godine Knjižnica Podstrana proširit će se i opremiti novim namještajem i informatičkom opremom. Općina Podstrana osigurala je korištenje dodatne općinske prostorije za potrebe rada i programa Knjižnice Podstrana – nove zatvorene police za smještaj referentne i zavičajne zbirke te namještaj i pomagala za realizaciju različitih programa za sve uzraste s naglaskom na djecu. Naime, u posljednje vrijeme pojačani rad s djecom rezultirao je i većim brojem članova i njihovim aktivnijim sudjelovanjem u radu knjižnice.

5.6. Investicije za nužno održavanje prostora knjižnice

GKMM Split mora imati dovoljno sredstava za redovito financiranje materijalnih troškova i troškova usluga za održavanje sustava knjižnica u mreži i objekata danih na korištenje (klimatizacija, atesti, dizala, vatrodojava, električne instalacije, trošak električne struje, knjižničarski

program, servis računala i sl.). S obzirom na to da se radi o objektima javne namjene koje posjećuje veliki broj građana zakonski okviri za održavanje tih objekata su strogi, a samim time i troškovi veliki. Većina se financira iz namjenskih sredstava knjižnice, članarina i zakasnina, čija je prvenstvena namjena obogaćivanje i osuvremenjivanje knjižničnih usluga postojećim korisnicima ali i za pridobivanje novih korisnika. Velik problem je u održavanju starijeg i lošeg klimatizacijsko-ventilacijskog sustava Središnje knjižnice jer su troškovi za izvanredne popravke veliki i redoviti. Tako je bilo i u 2025. godini. Svakako bi se taj problem morao dugoročno efikasnije riješiti. S obzirom na stare i dotrajale prostore knjižnica i ogranaka, nužno je imati i predviđati sredstva za njihovo redovito održavanje. S obzirom na to da je EU projekt uređenja Knjižnice Spinut odbijen zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa zgrade u kojoj se knjižnica nalazi, plan je pronaći sredstva za realizaciju pripremljenog projekta. Naime, posebno su otežani uvjeti rada u knjižnici (stare, dotrajale i opasne vanjske stjenke i brisoleje, neadekvatan klimatizacijsko-ventilacijski sustav, stari tepisi, nefunkcionalna galerija knjižnice...). Uz sve navedene veće investicije, knjižnica će redovito ulagati u nužno obnavljanje i osuvremenjivanje interijera svojih odjela i ogranaka.

Knjižnica planira, ovisno o svojim mogućnostima, izraditi idejne projekte s troškovnicima preuređenja Knjižnice Meje, Knjižnice Bol-Plokite i Odjela za djecu i mlade Središnje knjižnice kako bi bili spremni za apliciranje na potencijalne europske, nacionalne i druge natječaje.

5.7. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa prostora GKMM-a dobivenih na korištenje od Grada Splita

Naziv	Adresa	Bruto površina cca	Godina gradnje	Pokrov građevinskih objekata	Vlasništvo grada
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Središnja knjižnica	Ulica slobode 2	2644,6 m ²	1966.	Depandansa – beton/plastika Uredski prostori- prizemlje zgrade	IZVANKNJIŽNO (ali nije upisano u zemljišnim knjigama i nije evidentirano u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split-Knjižnica Trstenik	Papandopulova 25	432,1 m ²	1978.	prizemlje	IZVANKNJIŽNO (ali nije upisano u zemljišnim knjigama i nije evidentirano u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Knjižnica Dalmatina, Pjesničko glazbeni zavicajni odjel - Grad	Zagrebačka 4	125 m ²	1910.	1. kat	IZVANKNJIŽNO (ali nije upisano u zemljišnim knjigama i nije evidentirano u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Knjižnica Ravne Njive	Hercegovačka 40	180 m ²	1985.	prizemlje	IZVANKNJIŽNO (ali nije upisano u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Knjižnica Meje	Njegoševa 1A	150 m ²	1970.	prizemlje	IZVANKNJIŽNO (ali nije upisano u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Knjižnica Bol Plokite	Tolstojeva 32	345,1 m ²	1971.	prizemlje	DA (nije upisano u zemljišnim knjigama ni u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Knjižnica Spinut	Plančićeva 12	314,3 m ²	1971.	prizemlje	IZVANKNJIŽNO (ali nije upisano u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Knjižnica Brodarica	Terzićeva 5/IX	257 m ²	2006.	9. kat – beton/plastika	DA (ali nije upisano u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Knjižnica Žrnovnica	Krešimirova 7	177,7 m ²	1936.	1. kat	DA (ali nije upisano u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Knjižnica Kila-Mejaši	Vrboran 19 A	100 m ²	2020	prizemlje	DA (ali nije upisano u poslovnim knjigama)
Gradska knjižnica Marko Marulić Split- Knjižnica DEPO - Mertojak	Trondheimska 1-3 (istok)	200 m ²	1983.	podrum (atomska sklonište)	DA (ali nije upisano u poslovnim knjigama)

Strateški cilj GKMM-a u 2026. godini bit će dogovor hodograma aktivnosti rješavanja imovinsko-pravnih pitanja s mjerodavnim službama Grada Splita vezano uz prostore koje je knjižnica dobila na korištenje u svrhu odvijanja osnovne djelatnosti.

Većina prostora dana na korištenje nije uredno upisana u zemljišnim knjigama, a neki prostori niti u evidenciji poslovnih prostora Grada Splita.

Naime, svaki naš pokušaj apliciranja preko natječaja za bespovratnim sredstvima EU fondova, a vezano za uređivanje knjižnica, zbog nesređenih imovinsko-pravnih odnosa, ne bude prihvaćan.

6. Programska aktivnost i njezino financiranje

6.1. Financiranje nabave knjižnične i neknjižne građe za 2026. godinu

GKMM-a ima jasno definiranu nabavnu politiku koja osigurava sustavnost i dosljednost u izgradnji knjižničnog fonda. Temelji se na stručnim procjenama i u skladu je s važećim nacionalnim i međunarodnim zakonima, propisima i preporukama.

GKMM Split ujedno je matična razvojna knjižnica za Splitsko-dalmatinsku županiju u kojoj živi 423 407 stanovnika (Popis stanovništva, 2021.) Raspolaze knjižničnim fondom od 415 031 jedinice knjižne građe (2025.), što znači da joj nedostaje još cca 8 376 (2 %) knjiga da bi dosegla minimum standarda od 1 knjige po stanovniku županije

Zadovoljstvo sugrađana uslugom GKMM-a Split vjerujemo da bi bilo još i veće ukoliko bi GKMM Split raspolagala s većim brojem jedinica i primjeraka knjižnične građe. Kako bi zadovoljila potrebe svojih korisnika trebala bi obnavljati fond s minimalno 33 600 jedinica knjižnične građe godišnje (gledajući samo po broju stanovnika Splita). Prosječni standard

prinova knjiga u tekućoj godini je prema standardima najmanje 200 knjiga na 1000 stanovnika, što bi za GKMM Split značilo 32 000 svezaka knjižne građe godišnje i 1600 jedinica neknjižne građe (igračke, audiovizualna i ostala građa) tj. 504 000 €, što je gotovo dvostruko više sredstava od onih koje smo do sada imali.

GKMM Split kontinuirano radi na obogaćivanju fonda knjižne i neknjižne građe, omogućujući svim korisnicima pristup kvalitetnim, aktualnim i relevantnim sadržajima. U nastavku slijedi prikaz ukupno planiranih sredstava za nabavu knjižnične građe u 2026. godini

Nabava knjižne i neknjižne građe 2026. - Sredstva Ministarstva kulture i medija RH (odobreni iznosi)

- **GKMM Split** – 130.000,00 €

Nabava knjižne i neknjižne građe za mrežu knjižnica GKMM-a, osiguravajući raznovrsnu literaturu, referentne zbirke i neknjižnu građu za korisnike svih dobnih skupina i interesa (+ 7,8 % u odnosu na prošlu godinu).

- **Bibliobusna služba GKMM-a** – 18.000,00 €

Nabava knjižne i neknjižne građe za potrebe pokretnu knjižnice, koja omogućava pristup knjigama i multimedijalnim sadržajima u područjima Splitsko-dalmatinske županije gdje nema stacionarnih knjižnica (+ 16 % u odnosu na prošlu godinu).

- **Knjižnica Grohote (Šolta)** – 5.000,00 €

Povećanje fonda knjižnice na otoku Šolti, čime se osigurava bolja dostupnost književnih i edukativnih sadržaja otočnim korisnicima (+ 20 % u odnosu na prošlu godinu).

- **Knjižnica Podstrana** – 5.000,00 €

Obogaćivanje knjižnog fonda i multimedijalnih izvora u knjižnici Podstrana, u svrhu jačanja kulturne i obrazovne ponude za lokalnu zajednicu (+ 20 % u odnosu na prošlu godinu).

- **Nabava knjižne i neknjižne građe 2026. od sredstava Ministarstva kulture i medija RH (odobreni iznosi)**

	ODOBRENI IZNOS
GKMM SPLIT	130.000,00 €
BIBLIOBUSNA SLUŽBA GKMM-A	18.000,00 €
KNJIŽNICA GROHOTE (ŠOLTA)	5.000,00 €
KNJIŽNICA PODSTRANA	5.000,00 €

- **Iskaz interesa za otkup knjiga uvrštenih na Popis A i Popis B u 2026. – I. krug (odobreni programi)**

	ODOBRENI IZNOS
GKMM SPLIT	100.000,00 €
KNJIŽNICA GROHOTE (ŠOLTA)	5.500,00 €
KNJIŽNICA PODSTRANA	5.000,00 €

Do 2023. godine Ministarstvo kulture i medija otkupljivalo je knjige za knjižnice direktno od nakladnika, a od 2024. je pokrenut novi model otkupa sukladno kojem Ministarstvo kulture i medija RH osigurava narodnim knjižnicama namjenska sredstva za otkup knjiga, a narodne knjižnice samostalno nabavljaju knjige prema popisima koje Ministarstvo preporučuje za otkup. Nakon što Ministarstvo objavi popise knjiga, knjižnice iskazuju interes za nabavu knjiga, na temelju kojeg Ministarstvo donosi odluku o raspodjeli sredstava za otkup knjiga.

Nabava knjižne i neknjižne građe 2026. iz proračuna Grada Splita, općina Grohote i Podstrana i Splitsko-dalmatinske županije (planirani iznosi)

IZVOR FINANCIRANJA	IZNOS PLANIRANIH SREDSTAVA
GRAD SPLIT	158.000,00 €
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA (ZA BIBLIOBUSNU SLUŽBU)	8.000,00 €
OPĆINA PODSTRANA I OPĆINA ŠOLTA	12.000,00 €
– KNJIŽNICA GROHOTE	5.000,00 €
– KNJIŽNICA PODSTRANA	7.000,00 €

VLASTITA SREDSTVA	2.000,00 €
DONACIJE	52.000,00 €

Sredstva predviđena za kupovinu knjižne građe u 2026. godini povećana su sveukupno za otprilike 36 % u odnosu na 2025. godinu.

6.2. Programi i projekti

- **Projekt očuvanja splitskog govora**

Grad Split je 2025. godine pokrenuo program očuvanja jezične baštine s ciljem institucionalne zaštite splitskog govora. GKMM Split je dobila važnu ulogu u realizaciji zadanog cilja. Za 2026. godinu u planu su tiskanje dviju čakavskih knjiga. Prva je čitanka „Splitske riči u pismi i priči“ koju su na poziv knjižnice priredile i metodološki obradile autorice s Filozofskog fakulteta u Splitu, prof.dr.sc. Anita Runjić-Stoilova i prof.dr.sc. Jadranka Nemeth-Jajić. Čitanka je namijenjena učenicima petog i šestog razreda osnovne škole s ciljem njegovanja splitskoga govora. Druga je pjesničko-likovna zbirka „Mrvice sriće“ Joška Armande i Mladena Vulasa. Urednik joj je Vjeko Santrić, a recenzenti Luko Paljetak, Petar Opačić, Danka Radić i Branka Brekalo.

U sklopu projekta očuvanja splitskoga govora, planiraju se novi čakavski susreti učenika i njihovih mentora u Knjižnici Dalmatina.

- **Moje ča**

Tijekom 2026. godine organizirat će se u okviru cijele knjižnične mreže različiti programi namijenjeni djeci sa svrhom njegovanja čakavskog govora, kroz suradnju s vrtićima i školama, udrugama i čakavskim autorima.

- **Noć knjige 2026.**

Noć knjige je hrvatska nacionalna kulturna manifestacija posvećena knjigama, pokrenuta 2012. godine. Cilj projekta je potaknuti kulturu čitanja i uvažavanja knjige kao civilizacijskog i kulturnog dosega te dati

poticaj razgovoru o statusu i važnosti knjige u suvremenom društvu. Povod za to su Svjetski dan knjige i autorskih prava (23. travnja) i Dan hrvatske knjige (22. travnja). Program GKMM za manifestaciju će biti u skladu s temom manifestacije.

- ***Sudamja***

GKMM Split već niz godina tradicionalno sudjeluje u službenom programu Grada Splita. Program je velikim dijelom namijenjen djeci i mladima, a popraćen je raznim radionicama, promocijama i izložbama.

- ***Pedalama do priče***

Pedalama do priče je inovativna besplatna usluga GKMM Split. Starijim članovima i osobama s otežanim kretanjem omogućava se dostava knjiga električnim biciklom direktno na njihov prag. Projekt je pokrenut u veljači 2025., a kupnja bicikla sufinanciran je sredstvima Ministarstva kulture i medija RH.

- ***Društvo mladih pjesnika***

U studenom 2025. osnovano je Društvo mladih pjesnika - zajednica koja okuplja mlade neafirmirane autore i ljubitelje poezije. Društvo se okuplja dvaput mjesečno u Knjižnici Dalmatina gdje članovi čitaju svoje pjesničke radove i razgovaraju o pjesničkom stvaralaštvu uz gostovanje afirmiranih pjesnika - time potičući i druge na književno stvaralaštvo i čitanje.

- ***Program Krimi-kutka Knjižnice Trstenik***

Krimi-kutak Knjižnice Trstenik stvorit će poseban prostor za sve ljubitelje kriminalističkih sadržaja – od zagonetnih kriminalističkih romana i detektivskih priča do interaktivnih radionica i susreta s autorima. Osim toga, kroz suradnju s drugim kulturnim institucijama, kutak će biti obogaćen dodatnim sadržajima, čime će se proširiti kulturna ponuda knjižnice.

- ***Studio lektira***

Projekt „Studio lektira“, pokrenut je 2024. godine i predstavlja inovativni pristup edukaciji u Gradskoj knjižnici Marka Marulića Split, usmjeren prema učenicima viših razreda osnovne škole i srednje škole. Cilj projekta je pružiti strukturiranu podršku u razumijevanju lektirnih naslova kroz dubinsku analizu književnih djela i poticanje kreativnog izražavanja kod učenika. U sklopu projekta, učenici se sastaju dva puta mjesečno pod vodstvom profesorice hrvatskog jezika. Prvi susret fokusira se na dubinsku analizu djela, potičući interpretaciju i razvoj teorijskih znanja o književnosti. Drugi susret potiče kreativno izražavanje učenika na temelju pročitane djela, uključujući stvaranje umjetničkih izraza, produkciju kratkih filmova i organizaciju radionica. Uključenost profesora drugih predmeta omogućuje multidisciplinarnu perspektivu, uključujući debate o moralnim i etičkim aspektima djela te radionice kreativnog izražavanja.

- ***Ljeto u knjižnici***

Tijekom srpnja i kolovoza GKMM Split organizira besplatne radionice za djecu i mlade kako bi mogli u knjižnici na kvalitetan način provesti svoje slobodno vrijeme. Tako za vrijeme ljetnih školskih praznika djecu u knjižnici očekuje puno igre i kreativnog učenja, druženje, sklapanje novih prijateljstava.

- ***Zima u knjižnici***

Tijekom adventskog razdoblja i zimskih praznika Gradska knjižnica Marka Marulića Split organizira besplatne radionice za djecu i mlade, s ciljem kvalitetnog i sadržajnog provođenja slobodnog vremena u knjižničnom okruženju. Program uključuje raznovrsne aktivnosti usmjerene na igru, kreativno učenje i druženje, potičući dječju maštu, stjecanje novih znanja i razvoj prijateljstava.

- ***Dalmatina piva!***

Gradska knjižnica Marka Marulića Split kontinuirano razvija programe koji promiču kulturnu baštinu Dalmacije, s posebnim naglaskom na poetsko-glazbenu tradiciju. Knjižnica Dalmatina, smještena u Zagrebačkoj ulici, dom je važnih zavičajnih zbirki, uključujući kućnu biblioteku Jakše Fiamenga, hrvatskog pjesnika i akademika i ostavštinu Ljube Stipišića Delmate, hrvatskog melografa, aranžera i skladatelja. Kako bismo nastavili s njegovanjem i promoviranjem dalmatinske glazbene baštine, planiramo organizirati manifestaciju Dalmatina piva, posvećenu stvaralaštvu Jakše Fiamenga i Ljube Stipišića Delmate.

- ***70. Splitsko ljeto u GKMM-u***

Suradnja koja je započeta 2021. godine između HNK Split i Gradske knjižnice Marka Marulića Split, najbolji je pokazatelj prirodne povezanosti dviju kulturnih ustanova – kazališta i knjižnice. Festival je zadnje tri godine dobio jednu novu dimenziju pa je ova međunarodno glazbeno-scenska manifestacija dobila i jednu novu književnu komponentu. Knjižnica bi ove 2026. godine u programskom dijelu festivala sudjelovala po peti put.

- ***36. Marulićevi dani u GKMM-u***

GKMM će i ove godine svojim programima sudjelovati u sklopu 36. Marulićevih dana : izložbom *Marulićevoj Juditi u čast* u sklopu Marul Art fest-a u organizaciji Udruge Benedikt s projekcijom filma GKMM-a „500 godina Judite“ te promocijom prvog broja digitalnog časopisa GKMM-a MaruLIST.

- ***Dani baštine i turizma***

„Dani baštine i turizma za mlade“ u organizaciji Prokulture - Opservatorij kulturnih politika - Split tradicionalna je manifestacija posvećena

promociji kulturne i prirodne baštine te razvoja turizma među mladima. Program pruža priliku za uključivanje mladih u aktivnosti koje potiču kreativnost, istraživanje lokalne baštine i razvijanje interesa za kulturne i turističke vrijednosti zajednice. Kroz radionice, izložbe, predavanja i interaktivne aktivnosti, manifestacija doprinosi jačanju znanja o lokalnoj povijesti, kulturi i održivom turizmu. Projekt je obuhvaćati dolazak desetak razreda škola iz RH i inozemstva.

- ***Mjesec hrvatske knjige (15. 10. – 15. 11. 2026.)***

Tijekom nacionalne manifestacije Mjesec hrvatske knjige, posvećene prije svega knjizi, ali i knjižnicama, nastojat će se intenzivnije govoriti o knjizi i čitanju, ali i o knjižnicama kao mjestima javnog i slobodnog pristupa, dok će se kroz raznovrsne programe knjižnice lokalno uključivati i građane.

- ***Podcast „Budi solidaran“***

Podcast ima za cilj prvenstveno pokušati promijeniti svijest o osobama s invaliditetom te prikazati njihovo položaj u društvu. U emisiji će sudjelovati osobe s invaliditetom i osobe koje s njima rade progovarajući o njihovim osobnim pričama, a sve će biti emitirano na YouTube kanalu GKMM-a, kao i na društvenim mrežama Knjižnice.

- ***Učimo stare zanate***

Projekt „Učimo stare zanate“ potiče očuvanje tradicijskih vještina i kulturne baštine kroz praktične radionice namijenjene različitim generacijama. Tijekom 2024. i 2025. godine u GKMM-u održan je ciklus za djecu i mlade, gdje su polaznici učili ručne tehnike poput heklanja i pletenja, razvijajući kreativnost, koncentraciju i strpljenje. Zbog velikog interesa korisnika, u 2026. godini planira se proširenje projekta na odrasle kroz poseban ciklus radionica početničkog šivanja i popravaka odjeće. U provedbi će se koristiti šivaće mašine nabavljene za makerspace GKMM-a,

čime projekt dobiva novu dimenziju praktičnosti i održivosti. Kroz odvojene cikluse za djecu i mlade (ručni rad) te za odrasle (šivanje) projekt potiče međugeneracijsko učenje, razvija osjećaj zajedništva i vraća vrijednost ručnom radu. Na taj se način tradicijske vještine prenose novim generacijama i prilagođavaju suvremenim potrebama.

- ***Kreativno pisanje***

Ciklus od 12 radionica namijenjenih djeci, mladima i odraslima, s ciljem razvijanja literarnog izražavanja, kreativnosti i stvaranja vlastitih tekstova. Sudionici kroz vođene aktivnosti upoznaju različite tehnike pisanja, razvijaju sposobnost izražavanja ideja te potiču maštu, kritičko mišljenje i samopouzdanje u pisanju.

- ***Natječaj za kratku krimi priču***

U skladu s novootvorenim Krimi-kutkom u Knjižnici Trstenik, GKMM će u suradnji s udrugom SpLitera pokrenuti natječaj za kratku krimi priču s ciljem poticanja kreativnog pisanja te promocije krimi žanra uz inovativni, svjež i pristup klasičnim temama, te uz eksperimentiranje s novim stilovima pripovijedanja.

- ***Čitateljski susreti: Unplugged: čitanje izvan struje***

GKMM u suradnji s Hrvatskim čitateljskim društvom – Ogranak Split pokrenuo je novi projekt pod nazivom „Unplugged: čitanje izvan struje“. Kao nastavak tradicije održavanja interaktivnih susreta u svrhu poticanja zanimanja za čitanje i osobnog angažmana čitateljske populacije, kao i razvijanja partnerske suradnje na lokalnoj i nacionalnoj razini, GKMM i HČD - Ogranak Split odlučili su u seriji susreta izmjestiti razgovor o knjizi iz uobičajene perspektive pisac - nakladnik - urednik - festival te riječ dati čitateljima i stručnjacima iz drugih područja.

Slijedeći, dijelom, raznoliki profil profesija sâmi članova društva i njihovih suradnika, s pozvanim će se gostima organizirati tribine o

odjecima čitanja u građenju poslovnog iskustva te promišljati ovaj fenomen koji u bitnome oblikuje spremnost društva za razvoj slobodnog pojedinca. Čitateljski susreti će se organizirati nekoliko puta tijekom godine. Gosti će biti iz Splita, ali i iz drugih dijelova Hrvatske ili inozemstva.

- **Čitateljski klubovi GKMM-a**

U planu je nastavak rada naših čitateljskih klubova, a prema mogućnosti i osnivanja nekih novih za određene interesne skupine kao što su umirovljenici. GKMM trenutno nudi devet čitateljskih klubova koji su prilagođeni različitim dobima i interesima publike.

- ✓ Čitateljski klub za djecu Mali knjigoljupci
- ✓ Čitateljski klub za mlade Marulićevi Čarozezi
- ✓ Čitateljski klub za mlade u (Knjižnica Mejaši-Kila)
- ✓ Čitateljski klub za odrasle Bokun libra
- ✓ Čitateljski klub „Do posljednje stranice“ (Knjižnica Bol-Plokite)
- ✓ Čitateljski klub kriminalističkih romana (Knjižnica Trstenik)
- ✓ Čitateljski klub queer literature
- ✓ Književni klub kroničnih knjigofila (Knjižnica Meje)
- ✓ International Book Club „Meet Up“ (Knjižnica Dalmatina)

- **Izložbena djelatnost**

U izložbenom prostoru Središnje knjižnice (atrij i izložbene vitrine) GKMM organizira izložbe akademskih umjetnika, slikara i kipara amatera, likovnih udruga i dr. Trajanje izložbe je 21 dan, što znači da se godišnje održi dvadesetak izložbi. Izložbena aktivnost kontinuirano se tijekom godine također provodi u Knjižnici Brodarica, Knjižnici Bol-Plokite te Odjelu za djecu i mlade Središnje knjižnice. U ostalim knjižnicama izložbena je aktivnost povremenoga karaktera.

Izložbe u Središnjici 2026.:

Mjesec	Izložbe
Siječanj	• <i>Izložba karikatura</i> - Fiodor Matoković Braco (Atrij) • <i>Ča u foje piše...</i> - Andrej Korać i HVIDRA (Atrij)
Veljača	• <i>Izložba poezije</i> - Jure Divić (Atrij) • <i>Ukras s identitetom</i> - Antonela Tomić (Klaster Udruga Mreža) (vitrine) • <i>U rukama svijet</i> - Zvezdana Čagalj (Dvorana)
Ožujak	• <i>Bojom kroz spektar slobode</i> - LU Emanuel Vidović (Atrij) • <i>Ku-ku, kušaj haiku!</i> - Marko Silov (vitrine)
Travanj	• <i>Dalmatinska štorija, kopela i botun</i> - Valentina Jarec, Leon Jarec, Nataša Boceviski (Klaster udruga Mreža), (vitrine) • <i>Samostalna izložba</i> - Julija Stapić (Atrij) • <i>Marulićeva Judita</i> - Marul Art fest (Atrij)
Svibanj	• <i>Izložba slika</i> Cvjetana Bazina Periša (Atrij) • <i>Dobri čuvar splitske baštine: Stanku Piploviću u čast</i> - Zavičajna zbirka GKMM Split (vitrine) • <i>Izložba slika</i> - Centar za autizam Split (Dvorana)
Lipanj	• <i>Izložba slika</i> - Beata Čop (Atrij) • <i>Izložba slika</i> - Tatjana Lovasić Glibota i suradnici (Atrij)
Srpanj	• <i>Izložba slika</i> - Denis Ivić (Atrij)
Kolovoz	• <i>Izložba slika</i> - Jela Duić (Atrij)
Rujan	• <i>Izložba slika</i> - Science Comes to Town (Atrij)
Listopad	• <i>Izložba slika</i> - Mirjana Berka (Atrij) • <i>Izložba slika</i> - Lili Gluić (Atrij) • <i>Izložba učeničkih radova Gullierova putovanja 1726. – 2026.</i> (Grafička škola u sklopu Mjeseca hrvatske knjige) (Odjel za djecu i mlade)
Studeni	• <i>Izložba slika</i> - Vlado Zrnić (Atrij)
Prosinac	• <i>Izložba slika</i> - Miroslav Pilj (Atrij)

- ***Opremanje multimedijalne dvorane Gradske knjižnice Marka Marulića Split namještajem***

Projekt „Opremanje multimedijalne dvorane Gradske knjižnice Marka Marulića Split namještajem“ obuhvaća nabavu i postavljanje funkcionalnog, ergonomskog i modularnog namještaja u rekonstruiranu dvoranu kapaciteta 70 sjedećih mjesta, s mogućnošću proširenja na 120. Namještaj uključuje tribinsko sjedenje, stolove i stolice za radionice i predavanja, lounge zonu za neformalna druženja te police i spremišne jedinice za pohranu materijala. Modularni dizajn omogućuje fleksibilnu organizaciju prostora prema vrsti programa, uključujući predavanja, radionice, projekcije i koncerte. Projekt osigurava optimalnu funkcionalnost, udobnost i estetiku prostora, potiče aktivno korištenje dvorane i podržava održavanje više od 300 programa godišnje, čime se jača uloga knjižnice kao kulturnog i edukativnog središta Splita.

- ***Unutrašnje uređenje multimedijalne dvorane Gradske knjižnice Marka Marulića Split***

Projekt „Unutrašnje uređenje multimedijalne dvorane Gradske knjižnice Marka Marulića Split“ obuhvaća rekonstrukciju postojeće podrumске predavaonice u suvremeni, tehnički prilagođeni prostor za javna kulturna i obrazovna događanja. Dvorana godišnje ugosti preko 300 programa, uključujući predavanja, promocije, radionice, projekcije i koncerte, zbog čega je njezina obnova nužna. Projekt uključuje građevinsko-obrtničke, instalaterske i završne radove te novu izvedbu elektro i termotehničkih instalacija. Uređenjem prostora povećat će se kapacitet i funkcionalnost knjižnice kao kulturnog središta grada, a dvorana će omogućiti održavanje raznovrsnih programa u skladu sa suvremenim standardima.

- ***Održavanje mrežnih stranica GKMM Split***

Tehničko održavanje i kontinuirani razvoj službenih mrežnih stranica Gradske knjižnice Marka Marulića. Cilj je osigurati dostupnost

informacija, modernizaciju digitalnih usluga te poboljšati korisničko iskustvo za sve posjetitelje stranice, uz redovito ažuriranje sadržaja i implementaciju novih funkcionalnosti.

6.2.1. **Financiranje projekata putem javnih poziva i natječaja**

Programi Knjižnice za 2026. planiraju se financirati iz proračuna Grada Splita, Ministarstva kulture i medija RH, sredstvima Općine Podstrana i Općine Šolta, sredstvima Splitsko-dalmatinske županije te općina i gradova SD županije, kao i europskim sredstvima.

Temeljem Javnog poziva za predlaganje javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2026. godinu GKMM-u odobreni su od Ministarstva kulture i medija sljedeći programi:

NAZIV PROJEKTA	IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA
POEZIJA NA KATU	1.500,00 €
GLAZBENI RUKOPISI	2.000,00 €
BEZ EKRANA – NIJE MANA	2.500,00 €
A ŠTA SAD RADI...?	1.500,00 €
III. DANI MARKA MARULIĆA NEISPRIČANA PRIČA	2.000,00 €
STRUČNI SKUP „SUVREMENI PRISTUPI U OBLIKOVANJU KNJIŽNIČNIH PROSTORA ZA DJECU I MLADE“	2.700,00 €
FILMSKI LABORATORIJ III	2.000,00 €
EMOCIJE NA DLAN - PROBLEME VAN!	500,00 €
DIZAJNLOOM - MLADI U FOKUSU	2.500,00 €

S obzirom na ugovor s Ministarstvom kulture i medija, Knjižnica će za svaki program dati minimalno ista sredstva za njihovu realizaciju.

Programi knjižnične djelatnosti

• Poezija na katu

„Poezija na katu“ je književna tribina koja kroz razgovor s autoricama i autorima predstavlja suvremeno pjesništvo. Održava se dvije godine zaredom u organizaciji Gradske knjižnice Marka Marulića u Splitu i Umjetničke akademije u Splitu. Kroz četiri književna susreta tijekom 2026. godine ugostit će hrvatske pjesnikinje i pjesnike i predstaviti njihovo stvaralaštvo, promovirati nove pjesničke knjige te otvarati dijaloge o suvremenim pjesničkim praksama. Uz književni dio, na tribini će se predstaviti i studenti Glazbenog odjela Umjetničke akademije u Splitu koji će svojim izvedbama stvoriti glazbenu kulisu za svaku pojedinu tribinu. Poezija na katu održava se u Zavičajnoj kući Gradske knjižnice Marka Marulića u Splitu – Dalmatini, odnosno prostoru zavičajnog poetsko-glazbenog odjela s kućnom knjižnicom Jakše Fiamenga i spomen-sobom Ljube Stipišića Delmate. Voditeljica tribine je književnica i knjižničarka Nada Topić.

• Glazbeni rukopisi

„Glazbeni rukopisi“ je koncertni ciklus u organizaciji Gradske knjižnice Marka Marulića Split, koji se tijekom 2026. godine planira održavati u glazbeno-poetskom odjelu - Knjižnici Dalmatini, kao i vanjskom dvorišnom prostoru knjižnice tijekom ljetnih mjeseci. Kroz više koncerata domaćih i stranih izvođača predstaviti će se različiti glazbeni žanrovi – od kantautorskog izričaja, jazza, etna i suvremene klasične glazbe do eksperimentalnih stilova. Svaki koncert bit će popraćen kratkim razgovorom s glazbenicima, a cilj programa je stvaranje novih kulturnih sadržaja, povezivanje književnosti i glazbe, promocija mladih autora te razvoj publike u intimnom i inspirativnom knjižničnom okruženju. Voditelj programa je glazbenik Frane Duilo.

- **Bez ekrana – nije mana**

Projekt „Bez ekrana – nije mana“ osmišljen je kao inicijativa knjižnice i lokalne zajednice koja potiče djecu na aktivno sudjelovanje u društvenim i kreativnim aktivnostima bez upotrebe digitalnih uređaja. Kao posljedica prekomjernog korištenja ekrana javlja se smanjena kreativnost, radoznalost, zainteresiranost za stjecanjem novih znanja i vještina, manjak samopoštovanja i samopouzdanja. Cilj projekta je smanjiti ovisnost djece o ekranima, potaknuti ih na razvijanje socijalnih vještina, kreativnosti i fizičke aktivnosti.

- **A šta sad radi...?**

A šta sad radi...? je susret čitatelja i građana Splita s piscima, prevoditeljima, autorima, na kojem pisci/ spisateljice pročitaju odlomak djela na kojem upravo rade ili predstavljaju ideju. Nakon pročitano slijedi razgovor čitatelja i autora, komentira se pročitano, autori traže mišljenje čitatelja, čitatelji postavljaju pitanja autoru. Program se održava od veljače 2025. godine u organizaciji Gradske knjižnice Marka Marulića u Splitu u Knjižnici Trstenik. Program se održava u jugoistočnom gradskom kotaru u novouređenom prostoru, u Krimi kutku knjižnice Trstenik. Voditeljica programa je knjižničarka Duška Čolović.

- **III. Dani Marka Marulića – Neispričana priča**

Manifestacija Dani Marka Marulića – Neispričana priča popularizira život i djelo Marka Marulića, utemeljitelja hrvatske književnosti, kroz književni, umjetnički i glazbeni program. Održava se treću godinu zaredom u Nečujmu na Šolti, u autentičnoj kući don Dujma Balistrilića, gdje je Marulić boravio od 1509. do 1511. godine. Manifestacija povezuje povijesni kontekst s suvremenim umjetničkim izražajima, a dvodnevni program uključuje izlaganja, glazbene i scenske izvedbe, radionice za djecu te izložbe, potičući kulturno iskustvo lokalne zajednice i posjetitelja.

- **Stručni skup „Suvremeni pristupi u oblikovanju knjižničnih prostora za djecu i mlade“**
  - ✓ Datum: 22. – 23. svibnja 2026.
  - ✓ Lokacija: Nova knjižnica GKMM Tehnološki park Split i GKMM Grohote, otok Šolta
  - ✓ Organizator: Gradska knjižnica Marka Marulića Split
  - ✓ Suorganizator: Komisija za izgradnju i opremu knjižnica HKD-a
  - ✓ Programski i organizacijski odbor: Grozdana Ribičić, Ivančica Đukec Kero, Maja Bodiš, Helena Bužančić, Robert Fritz, Danijela Tomaša, Nataša Prkić, Antonija Anđelić, Darija Harašić, Ana Prkačin Sekul, Petra Skelin Giljanović i Željka Alajbeg
  - ✓ Financijska podrška: Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske i Grad Split

Stručnim skupom „Suvremeni pristupi u oblikovanju knjižničnih prostora za djecu i mlade“ želi se naglasiti važnost transformiranja prostora dječjih odjela i odjela za mlade u prilagodljive i sigurne prostore koji potiču djecu i mlade na čitanje, igru, učenje, zabavu, kreativnost i istraživanje.

Skup će okupiti knjižničare, informacijske stručnjake, arhitekte, psihologe, pedagoge i druge dionike koji promišljaju o budućnosti knjižnica kao privlačnog prostora za nove generacije. Poseban naglasak stavlja se na stvaranje inovativnih, fleksibilnih i inkluzivnih prostora koji odgovaraju potrebama djece i mladih u digitalnom i brzom društvenom okruženju. Sudionici će imati priliku upoznati primjere dobre prakse iz Hrvatske i inozemstva, razmijeniti iskustva te raspraviti kako knjižnica može biti „treći prostor“ – privlačno mjesto učenja, druženja, kreativnosti i sigurnosti.

Prvi dan skupa predviđen je za znanstvena i stručna izlaganja, tematske sesije i panel raspravu gdje će sudionici pokušati doći do novih spoznaja kako povezati fizički i digitalni svijet knjižnice te kako potaknuti djecu i mlade na aktivno sudjelovanje u oblikovanju prostora koji koriste.

Intencija skupa je inspirirati knjižničare i partnere da knjižnicu vide ne samo kao mjesto za posudbu knjiga, već i kao dinamičan, otvoren i poticajan prostor za druženje, učenje i osobni razvoj važne korisničke skupine koju čine djeca i mladi. Drugi dan skupa predviđen je izlet na otok Šoltu gdje se planira posjetiti Bratska kuća u Grohotama i kuća Marka Marulića u Nečujmu.

Ciljevi skupa:

- ✓ Razmjena iskustava i primjera dobre prakse
- ✓ Razumijevanje potreba djece i mladih korisnika
- ✓ Inovativni i fleksibilni prostorni koncepti i programi
- ✓ Integracija tehnologije u knjižnične prostore
- ✓ Knjižnica kao inkluzivan i siguran prostor
- ✓ Ekološki i održivi aspekti oblikovanja prostora
- ✓ Profesionalni razvoj knjižničara

Način rada

- ✓ Pozvana izlaganja stručnjaka
- ✓ Panel-rasprava
- ✓ E-poster izlaganja

• **Suradnja kulturnih ustanova i društava Bitole i Splita**

2026. godine GKMM će uzvratiti poziv Hrvatskom kulturnom centru i Makedonsko-hrvatskom društvu „Marko Marulić“ te Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci „Sv. Kliment Ohridski“ iz Bitole u Sjevernoj Makedoniji. Plan je pozvati ih na sudjelovanje na dvodnevnom stručnom skupu „Suvremeni pristupi u oblikovanju knjižničnih prostora za djecu i mlade“ te ih ugostiti u Splitu i Šolti. Program međunarodne suradnje prijavit ćemo na Javni poziv za financiranje javnih potreba u kulturi u 2026. godini iz proračuna Splitsko-dalmatinske županije.

- **Emocije na dlan – probleme van!**

Projekt „Emocije na dlan – probleme van!“ osmišljen je kako bi podržao mentalno zdravlje djece i mladih kroz kreativne i interaktivne radionice. Kroz crtanje, igru, pričanje i likovno izražavanje, polaznici uče prepoznavati, razumjeti i izražavati svoje emocije, razvijajući samopouzdanje, socijalne vještine, mehanizme suočavanja sa stresom i empatiju. Projekt se provodi pod vodstvom educiranih (psiho)terapeuta i namijenjen je stvaranju sigurnog okruženja u kojem djeca i mladi mogu otvoreno razgovarati o svojim osjećajima i izazovima.

Programi vizualne umjetnosti za 2026. godinu

- **Filmski laboratorij III**

Projekt edukativnih filmskih radionica, pokrenut 2024. godine i financiran od strane Ministarstva kulture i medija RH, nastavlja se u 2026. godini. Ciklus radionica održavat će se jednom tjedno kroz dva i pol mjeseca, u trajanju od dva školska sata po radionici. Program obuhvaća teorijski i praktični dio filmske umjetnosti. Teorijski dio uključuje teme poput analize filma, postavljanja kadra, filmskih festivala, glume, filmske opreme, povijesti filma, scenarija, storyboarda, osvjetljenja, zvuka i montaže. Nakon teorijskog dijela, polaznici će se okušati u snimanju vlastitog kratkog igranog filma. Polaznici će odabrati jedan scenarij, proći pripreme za snimanje te realizirati film kroz faze snimanja i postprodukcije, nakon čega će završeni film biti prikazan široj javnosti.

Programi interdisciplinarnih i novih umjetničkih i kulturnih praksi za 2026. godinu

- **„DizajnLoom – Mladi u Fokusu“**

„DizajnLoom – Mladi u Fokusu“ nastavak je uspješnog projekta inspiriranog makerspaceom Gradske knjižnice Marka Marulića Split

(GKMM), usmjerenog na promoviranje kreativnosti i vizualnog izražavanja mladih. Novi koncept projekta fokusira se na marketing, dizajn i vizualni identitet, s ciljem jačanja vidljivosti i prepoznatljivosti aktivnosti mladih kroz profesionalno oblikovane komunikacijske i promotivne materijale.

Programi gradnje, rekonstrukcije i opremanja kulturne infrastrukture za 2026. godinu

- **Unutrašnje uređenje Multimedijalne dvorane GKMM-a**

Projekt „Unutrašnje uređenje multimedijalne dvorane Gradske knjižnice Marka Marulića Split“ obuhvaća rekonstrukciju postojeće podrumske predavaonice u suvremeni, tehnički prilagođeni prostor za javna kulturna i obrazovna događanja.

Dvorana godišnje ugosti preko 300 programa, uključujući predavanja, radionice, projekcije i koncerte, zbog čega je njezina obnova nužna. Projekt uključuje građevinsko-obrtničke, instalaterske i završne radove te novu izvedbu elektro i termotehničkih instalacija. Uređenjem prostora povećat će se kapacitet i funkcionalnost knjižnice kao kulturnog središta grada, a dvorana će omogućiti održavanje raznovrsnih programa u skladu sa suvremenim standardima.

- **Opremanje Multimedijalne dvorane GKMM-a funkcionalnim namještajem**

Projekt „Opremanje multimedijalne dvorane Gradske knjižnice Marka Marulića Split namještajem“ obuhvaća nabavu i postavljanje funkcionalnog, ergonomskog i modularnog namještaja u rekonstruiranu dvoranu kapaciteta 70 sjedećih mjesta, s mogućnošću proširenja na 120. Namještaj uključuje tribinsko sjedenje, stolove i stolice za radionice i predavanja, lounge zonu za neformalna druženja te police i spremišne jedinice za pohranu materijala. Modularni dizajn omogućuje fleksibilnu organizaciju prostora prema vrsti programa, uključujući predavanja, radionice, projekcije i koncerte. Projekt osigurava optimalnu

funkcionalnost, udobnost i estetiku prostora, potiče aktivno korištenje dvorane i podržava održavanje više od 300 programa godišnje, čime se jača uloga knjižnice kao kulturnog i edukativnog središta Splita.

Temeljem Javnih poziva Splitsko-dalmatinske županije tražit će se sredstva za sljedeće projekte:

- **Oblici tišine** – planirano kroz Poziv za financiranje javnih potreba u kulturi u 2026. godini iz Proračuna Splitsko-dalmatinske županije

Razvoj nakladničke djelatnosti GKMM Split kroz izdavanje višejezične publikacije, nastale međunarodnom suradnjom autora.

- **Međunarodna suradnja sa Makedonsko-hrvatskim društvom „Marko Marulić“ i Nacionalnom i univerzitetskom bibliotekom „Sv. Kliment Ohridski“ iz Bitole** – planirano kroz Poziv za financiranje javnih potreba u kulturi u 2026. godini iz Proračuna Splitsko-dalmatinske županije
- **Nabava informatičke opreme**

Odobreno 3.000,00 € od Splitsko-dalmatinske županije

Projekt nabave informatičke opreme za GKMM Split usmjeren je na modernizaciju knjižničnih usluga, unapređenje digitalne infrastrukture i pružanje korisnicima lakšeg pristupa suvremenim tehnologijama, čime se omogućuje kvalitetnija podrška u učenju, istraživanju i svakodnevnom korištenju informacija. Odobrena sredstva ćemo planirati u informatičku opremu nove Knjižnice Tehnološki park.

- **Kampanja poticanja čitanja u Splitsko-dalmatinskoj županiji**

Odobreno 5.400,00 € od Splitsko-dalmatinske županije

U dogovoru sa Splitsko-dalmatinskom županijom naručeno je 11 videa za kampanju poticanja čitanja u suradnji s narodnim knjižnicama Splitsko-dalmatinske županije tijekom 2026. godine. Knjižnica će napraviti

hodogram različitih aktivnosti i programa tijekom godine za poticanje stanovnika na knjigu i čitanje te učlanjivanje u narodne knjižnice županije.

6.2.2. Ostali pozivi, natječaji i suradnje

- **Medijska pismenost**

Tijekom 2026. godine GKMM se planira dodatno aktivno uključiti u poticanje medijske pismenosti među djecom i mladima, ali i odraslima na području Splita i Splitsko-dalmatinske županije. Uključeni smo u radnu skupinu o medijskoj pismenosti za dječje vrtiće pod vodstvom Centra za sigurniji internet te su u planu brojne zajedničke aktivnosti – od izložbi dječjih radova, predavanja, radionica itd. Sudjelovali smo u Danu sigurnijeg interneta 11. veljače te ćemo se uključiti u Dane medijske pismenosti u travnju organizacijom različitih aktivnosti u našim knjižnicama.

- **Oceanska pismenost i suradnja s istraživačima**

Dogovorena je suradnja dr.sc. Dariom Ezgetom Balić s Instituta za oceanografiju i more koja će održati radionice „Istražimo Jadran!“ na bibliobusnim stajalištima u Splitsko-dalmatinskoj županiji te u knjižnicama u mreži GKMM-a Split tijekom 2026. godine s ciljem promicanja oceanske pismenosti, a u sklopu EU projekata Science Comes to Town financiranog iz Obzora te Blue-connect-a 3.0 također, financiranog iz Obzora. Radionice su namijenjene djeci od šest do deset godina.

7. EU projekti

Tijekom 2024. godine GKMM u partnerstvu s Centrom za pružanje usluga u zajednici Maestral prijavila je projekt „**Lipo mi je u knjižnici**“, vrijednosti 130.479,17 EUR, na poziv „Inkluzivne usluge ustanova u kulturi“, SF.3.4.08.04. Cilj projekta je provedba inkluzivnih programa za ranjive skupine, djecu, mlade, osobe s invaliditetom i starije od 55 godina

te osnaživanje kapaciteta zaposlenika GKMM-a. U sklopu projekta predviđeno je 18 besplatnih tematskih radionica u pet grupa (učenje jezika, digitalni sadržaj, kulturna baština, kreativno stvaralaštvo, govorne vještine) te unaprijeđivanje kapaciteta djelatnika GKMM-a za rad s ranjivim skupinama kroz storytelling i korištenje digitalnih alata. Projekt je prošao administrativnu provjeru, kao i procjenu kvalitete te je uvršten na popis (rang listu) projekata prihvatljivih za financiranje, međutim sukladno ostvarenim bodovima nije ušao u financijsku omotnicu već se nalazi na rezervnoj listi. S obzirom da su odobrena dodatna sredstva za navedenu alokaciju nastaviti će se postupak dodjele sredstava te postoji mogućnost da se odobri i počne realizirati tijekom 2026. godine.

U listopadu 2025. GKMM Split prijavila je EU projekt **„Za dobre vibre i dalje čitaj libre!“** SF.3.4.08.08.0003 na poziv „Čitanjem do uključivog društva“. Projekt „Za dobre vibre i dalje čitaj libre!“ usmjeren je na razvoj čitalačke kulture i pismenosti u Gradu Split i u Splitsko-dalmatinskoj županiji kroz nabavu bibliokombija i provedbu 13 inkluzivnih programa. Cilj je osigurati pristup knjižničnoj građi i kulturnim sadržajima u zajednicama bez knjižnica te smanjiti socijalnu isključenost ranjivih skupina. Ukoliko se odobri i ugovori u projekt će biti uključeno 152 sudionika – djeca, mladi do 29 godina, stariji od 55 godina i osobe s invaliditetom – od kojih će 140 ostvariti minimalnu razinu sudjelovanja. Projekt bi provodila Gradska knjižnica Marka Marulića Split u partnerstvu sa Splitsko-dalmatinskom županijom, Gradom Splitom i Centrom za nestalu i zlostavljšanu djecu. Projekt je prošao administrativnu provjeru te je u tijeku provjera kvalitete i čišćenje proračuna. Predviđena vrijednost projekta je 594.934,93 EUR bespovratnih sredstava. U izradi ovog i brojnih dosadašnji prijava za projekte veliku podršku i pomoć Knjižnici pruža Agencija RaST zajedno sa Službom za razvoj Grada Splita.

GKMM Split je pridruženi partner Gradu Splitu u realizaciji međunarodnog projekta **„Science comes to town – United towns in science“**, prijavljenog

u sklopu HORIZONWIDERA-2024-ERA-02-02 i financiranog iz programa Obzor Europa. Riječ je o međunarodnom suradničkom projektu Kiela, Bresta i Splita, koji okuplja više od 70 pridruženih partnera te ima tri glavna cilja: premošćivanje jaza između znanosti i javne politike, poticanje znanstvenih i istraživačkih karijera za mlađe generacije i poticanje dijaloga o znanosti, istraživanju i inovacijama između lokalnih vlasti i građana, te između istraživačkog i poslovnog sektora. Gradska knjižnica Marka Marulića Split uključit će se u popularizaciju znanosti i znanstvenih tema organiziranjem brojnih radionica, čitaonica, znanstvenim predavanjima, organiziranjem izložbe te digitalizacijom dijela građe Zavičajne zbirke Spalatina.

Hrvatski dom hercega Stjepana Kosače iz Mostara prijavio je projekt **“Ulaganje u kulturnu infrastrukturu i povezivanje kulturnih institucija Splita i Mostara”** na Program potpore Hrvatima u Bosni i Hercegovini, raspisan od strane Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Republike Hrvatske. Gradska knjižnica Marka Marulića Split je partner na projektu.

U sklopu projekta predviđena je obnova i rekonstrukcija predvorja Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače u Mostaru kako bi bio omogućen pristup osobama sa smanjenom pokretljivošću. Također predviđeno je opremanje Velike dvorane u Središnjici Gradske knjižnice Marka Marulića Split tipskim projektiranim namještajem kako bi postala adekvatnija za provedbu kulturno-umjetničkog i drugog programa te ugodniji prostor za boravak korisnika i gostiju.

Kroz projekt partneri će ostvariti i kulturno-umjetničku suradnju organizacijom aktivnosti u Splitu i u Mostaru. Sudjelovat će na online edukaciji o upotrebi EU fondova te razmijeniti iskustva po pitanju potreba lokalnog stanovništva.

GKMM je jedan od partnera na projektu „**Virtualni labirint knjiga**“ kojeg je Knjižnica Bena Zupančića Postojna prijavila za financiranje u sklopu Erasmus+ K220 programa. Kroz projekt se želi potaknuti mlade na čitanje te dolazak u knjižnicu.

Nastavljamo razvijati programe i projekte te uspostavljati partnerstva s drugim ustanovama, institucijama te s udrugama civilnog društva poput Info zone. U planu je i veće uključivanje u rad strukovnih udruga poput Hrvatskog knjižničarskog društva, EBLIDA-e i IFLA-e.

8. Erasmus+ projekti

GKMM Split nastavlja s uspješnim sudjelovanjem u Erasmus+ programu, čime doprinosi unaprjeđenju obrazovanja odraslih te razvoju jezičnih i interkulturalnih kompetencija svojih korisnika i djelatnika. Sve aktivnosti koje se provode dio su Erasmus akreditacije, koju je Knjižnica stekla i koja vrijedi do 2027. godine, omogućujući sustavno i dugoročno planiranje međunarodnih mobilnosti i edukacija.

Projekt „Promicanje financijske, pravne i informacijske pismenosti kao preduvjet produktivnosti djelatnika i korisnika GKMM-a u demokratskom društvu“, prijavljen u veljači 2025. godine, uspješno je nastavljen u 2026. godini. Cilj projekta ostaje promicanje financijske, pravne i informacijske pismenosti kao temelja produktivnosti djelatnika i korisnika GKMM-a, što doprinosi osnaživanju građana u demokratskom društvu. S obzirom na složenost provedbe i ukupan broj planiranih mobilnosti, projekt će biti produžen kako bi se osigurala kvalitetna realizacija svih predviđenih aktivnosti: tečaja, job shadowinga, pripremnog posjeta, grupne mobilnosti te gostovanja inozemnog izlagača. Kroz ove aktivnosti djelatnici – uključujući zaposlenike računovodstva, pravne službe i knjižničare – usvajaju nove prakse učenja i podučavanja, a stečeno znanje prenosi se na lokalnu zajednicu putem radionica i predavanja. Konačne koristi projekta očekuju se po završetku svih aktivnosti u 2026. godini.

9. Promotivna aktivnost

GKMM Split će redovito i na različite načine promovirati svoj rad. Kao i do sada, putem sredstava javnog priopćavanja, putem tiskanih i elektroničkih medija, radijskih i TV postaja, internetskih portala i društvenih mreža te u direktnim kontaktima sa suradnicima, partnerima i korisnicima knjižničnih usluga. U svrhu što veće vidljivosti, brže i bolje komunikacije sa svojim korisnicima u 2026. unaprijedit će se mrežne stranice te pronalaziti nove načine komunikacije s korisnicima.

Potrebno je izraditi promotivni materijal knjižničnih dvorana i prostora za korištenje i iznajmljivanje za različite svrhe (multimedijalne dvorane Središnje knjižnice, Krimi-kutak Knjižnice Trstenik, Knjižnica Dalmatina).

U planu je i kampanja povećanja vidljivosti narodnih knjižnica Splitsko-dalmatinske županije. Kroz desetak video-uradaka će se na zabavan i privlačan način ukazati na važnost narodnih knjižnica u svakodnevnom životu svih generacija. Nositelj projekta je GKMM Split uz potporu Splitsko-dalmatinske županije.

10. Nakladnička djelatnost

Tijekom 2026. GKMM-u Split je u planu strateški nastaviti razvijati svoju nakladničku djelatnost. S obzirom na sve veći broj tiskanih naslova u nakladi GKMM-a Split organizirat će se različite mogućnosti prodaje knjiga: unutar same knjižnice, putem otkupa, nakladnika, knjižara te na sajmovima. Nastavit će se sa Slatkopedijom sudjelovati zajednički s ostalim splitskim izdavačima na hrvatskim sajmovima u Splitu, Zagrebu, Puli i Osijeku u sklopu „Splitskog kantuna“. Biblioteka Marulica nastojat će i dalje književne veličine i velikane približiti djeci na prikladan i zabavan način te poticati autore na objavljivanje tematski raznovrsnih i kvalitetnih slikovnica i knjiga za djecu i mlade. U 2026. godini planira se

nastaviti suradnja s Parkovima i nasadima na objavljivanju slikovnica koji promiču ljubav prema prirodnoj baštini grada.

U okviru projekta očuvanja splitskog govora planiraju se objava knjige **„Spliske riči u pismi i priči. Čitanka za peti i šesti razred osnovne škole“**.

Čitanka je namijenjena učenicima petoga i šestoga razreda osnovne škole s ciljem njegovanja zavičajnoga – splitskoga govora koji je, kao i drugi hrvatski govori, prepoznatljiv dio i bitna sastavnica hrvatskoga jezika. Pri izboru tekstova slijedi se načelo primjerenosti, tako da su birani kraći prozni i pjesnički tekstovi u skladu s dobi i interesima učenika. Uvršteni su izvorni književni tekstovi na splitskom govoru u prošlosti i suvremenosti, pjesme, priče, šale i anegdote, mudre izreke, poslovice i zagonetke. Također su uvršteni ulomci iz lektirnih djela hrvatskih i inozemnih autora te cjeloviti tekstovi ili ulomci bajka i basna preneseni na splitski govor. Metodička oprema čitanke usmjerena je na pobuđivanje zanimanja za čitanje tekstova na splitskom govoru, na bogaćenje zavičajnoga (splitskoga, dalmatinskoga) rječnika, na uočavanje osobitosti splitskoga govora. Na kraju čitanke priložen je rječnik.

Planira se i objava knjige **„Splitske legende“ A. Kudrjavceva**.

Rukopis „Splitske legende“ Anatolija Kudrjavceva, poznatog splićanista, kazališnog kritičara, pisca i sveučilišnog profesora pronađen je 17 godina nakon njegove smrti. To je zbirka od 6 kratkih pripovijetki koje je Kudrjavcev napisao 1998. za *Slobodnu Dalmaciju*, koja ih je odbila objaviti „...zbog neprikladnosti za list...“

Davno zaboravljene strasti i ljubavi, pustinjaci s Marjana i progon vještica, kuga u Splitu, krvavi sukobi između Hrvata i Venecijanaca, ali i priča o Roku i Cicibeli ili ona o nesretnim ljubavnicima sa svjetionika... sve su to legende i likovi koji su nekad živjeli u splitskoj kolektivnoj memoriji i koji su polako izbljedjeli i nestali. Prikladne za sve uzraste, uz neobičnu,

gotovo gotičku atmosferu, ove legende su jedan nov, zabavan i drugačiji pogled na splitsku povijest.

Plan je tiskati grafički pripremljenu pjesničko-likovnu zbirku „**Mrvice sriće**“ **Joška Armande i Mladena Vulasa**, urednika Vjeke Santrića. Recenzenti zbirke su Luko Paljetak, Petar Opačić, Danka Radić i Branka Brekalo.

U elektroničkim izdanjima tekstova o starom Splitu iz pera poznatih splitskih autora i suradnika knjižnice na planu zavičajnosti, Kaleidoskopu, i tekstova o starim splitskim obiteljima i značajnim pojedincima koji su živjeli i djelovali u Splitu, Splitskom spomenaru, planira se redovito objavljivati članke stalnih i novih suradnika. Plan je redovito objavljivati tekstove i o splitskoj čakavštini.

U sklopu projekta međukulturne suradnje „**Oblici tišine**“ planira se objava trojezičnog izdanja (hrvatsko-englesko-japanskog) s izborom poezije pjesnikinje Nade Topić i ilustracijama tajlandske arhitektice i slikarice Davisi Boontharm. Publikacija će biti objavljena u tradicionalnoj japanskoj formi *orihona* (knjiga-harmonika) u maloj nakladi, a u svrhu povezivanja triju različitih kultura i promicanju zajedničkih umjetničkih vrijednosti. Ova publikacija će otvoriti novi nakladnički niz u izdavaštvu GKMM Split unutar kojeg će se objavljivati višejezične publikacije inovativnih formi i formata.

U 2026. godini planiramo objavu **prvog broja digitalnog časopisa GKMM Split „MaruLIST“**. Časopis će imati rubrike stručnog i magazinskog tipa kroz koje će obrađivati teme vezane za knjige, čitanje, knjižnice, knjižničare, autore, nakladnike i sve ostale kreatore i nositelje književnog i šireg umjetničkog polja. Autori članaka bit će knjižničari GKMM Split te vanjski suradnici iz različitih disciplina.

11. Međuinstitucionalna i međunarodna suradnja

GKMM svakodnevno u ostvarenju svojih programa surađuje s pojedincima, udrugama, vrtićima, školama, kulturnim ustanovama i manifestacijama. Važno je naglasiti dobru međusobnu suradnju gradskih kulturnih ustanova, kao što je suradnja s HNK-om Split u sklopu novog Splitskog ljeta i Marulićevih dana. U sklopu programa Krimi-kutka Knjižnice Trstenik stvoreni su uvjeti za malu gradsku scenu te otvaranje suradnje s brojnim potencijalnim institucionalnim i vaninstitucionalnim korisnicima. Sa Parkovima i nasadama nastaviti dobru suradnju na tiskanju slikovnica koji potiču djecu na ljubav i brigu za prirodni okoliš svoga grada, ali i na uređenju zelenih površina knjižnica u mreži. Nastavit ćemo i dobru suradnju vezano uz sudjelovanje GKMM-a na Mediteranskom festivalu knjige. Tijekom 2026. nastaviti će se suradnja s Centrom za autizam pri obilježavanju dana Svjetskog dana svjesnosti o autizmu, Udrugom Srce pri obilježavanju Nacionalnog dana osoba s cerebralnom paralizom, Udugom Collegium Split kroz povijest s programom Spli'ska ura, Udrugom Glazbene niti ljubavi i Gradskim GMD Sanctus Domnio na glazbenim programima, s Prokulutom Split i Turističkom zajednicom Šolta kroz program Dani baštine i turizma za mlade 2026. i mnogim drugima. Tu su i suradnje s raznim nakladnicima vezano uz gostovanje književnika.

Nećemo izostaviti ni prekogranične razmjene i suradnje u drugim knjižnicama ili srodnim ustanovama (*job shadowing*) te edukacije na raznim tečajevima u sklopu Erasmus+ akreditacije u obrazovanju odraslih.

Nedavni posjet glavne tajnice IFLA-e Središnjoj knjižnici rezultirao je jačom suradnjom knjižnice s ovom međunarodnom udrugom knjižničara kao i novim, potencijalnim suradnjama na međunarodnoj razini.

12. Digitalizacija Zavičajne zbirke „Spalatine“

U 2026. godini nastavljamo s digitalizacijom istaknutih izdanja iz Zavičajne zbirke Spalatine. GKMM je s digitalizacijom vrijedne građe Zavičajne zbirke Spalatine započela 2009. s ciljem zaštite izvornika te povećanja dostupnosti i popularizacije vrijednih djela. Odabiru se jedinice građe koje svojim sadržajem i povijesnom vrijednošću predstavljaju kulturno dobro, značajno za splitsku i hrvatsku kulturnu baštinu. Projekt digitalizacije vrijednih crkveno-obrednih rukopisnih knjiga koje je Knjižnici Grohote darovala Bratovština svetog Martina u Donjem Selu na Šolti nije dobio financijsku podršku Ministarstva kulture i medija. Naime, potrebno je dostaviti dodatnu dokumentaciju vezanu za autorska prava pa će se donacija planirati digitalizirati sljedeće godine putem natječaja Ministarstva.

13. Stručno obučavanje i usavršavanje

GKMM će redovito i na više razina poticati što veći broj djelatnika na stručno obučavanje i usavršavanje sudjelovanjem na domaćim i stranim stručnim skupovima, radionicama i edukacijama, sudjelovanjem na multidisciplinarnim, interdisciplinarnim i međunarodnim projektima. Poticat će ih na aktivno uključivanje izlaganjem na skupovima te pisanjem stručnih radova. GKMM će u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje pri NSK-a organizirati nekoliko tečajeva i radionica za stručno usavršavanje za sve knjižničare Splitsko-dalmatinske županije. GKMM je organizator stručnog skupa „Suvremeni pristupi u oblikovanju knjižničnih prostora za djecu i mlade“ koji će se održati 22. i 23. svibnja 2026.

14. Plan rada Županijske matične razvojne službe

14.1. Narodne knjižnice u 2026. godini

Planom rada Županijske matične razvojne službe planiraju se poslovi koji su u skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/2019, NN 98/2019, 114/2022, 36/2024) i Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u RH (NN 81/2021) pri čemu je osnovni zadatak unapređivanje i sustavno razvijanje knjižnične djelatnosti i knjižnica na području Splitsko-dalmatinske županije.

Mrežu narodnih knjižnica u Splitsko-dalmatinskoj županiji čini 16 gradskih knjižnica, 10 općinskih knjižnica, dva ugovorena ogranka, jedna knjižnica u sastavu i jedna pokretna knjižnica.

Poslovi službe koji se nastavljaju/su u planu za 2026. godinu:

- Praćenje rada i prikupljanje podataka o poslovanju narodnih knjižnica na području Splitsko-dalmatinske županije za prethodnu godinu, obrada podataka i izrada analize stanja, poslovanja, potreba i ustroja te izvještavanja stručnih službi i osnivača o postignutim rezultatima.
- Prikupljanje, obrada i analiza podataka o stanju i radu narodnih knjižnica u Sustavu za jedinstveno elektroničko prikupljanje statističkih podataka o poslovanju knjižnica za 2025. godinu s područja Splitsko-dalmatinske županije provodit će se sukladno planu i uputama NSK.
- Matična služba će koordinirati, kontrolirati i verificirati unos statističkih podataka, te obrađena statistička izvješća u vidu narativne analize pokazatelja uspješnosti i usporedba sa Standardom za narodne knjižnice u RH poslati Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu - Zavodu za knjižničarstvo, Ministarstvu kulture i medija – Sektoru za arhivsku, knjižničnu i muzejsku djelatnost, Splitsko-

dalmatinskoj županiji – Upravnom odjelu za kulturu, sport i tehničku kulturu, te Gradu Splitu – Upravnom odjelu za društvene djelatnosti.

- Stručno-savjetodavna pomoć knjižnicama i osnivačima knjižnica na temelju uočenih problema ili na poziv knjižničara u svezi s knjižničnim poslovima, metodama rada, uvođenjem novih usluga, stručnim uređenjem knjižnica, organizacijom fonda, revizijom, otpisom i sl., a na temelju Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Standarda za narodne knjižnice RH.
- U svrhu daljnjeg unapređenja stručnog rada obavljat će se savjetodavni posjeti kao i posjeti u svrhu stručnog nadzora izravnim uvidom u rad i stanje knjižnog fonda, prostora i opreme, te će se pratiti rad narodnih knjižnica kroz usmenu komunikaciju s ravnateljima i kroz njihova izvješća o radu, što ih knjižnice dostavljaju na zahtjev Matične službe, kako bi se uočile i otklonile eventualne nepravilnosti u poslovanju, ali prije svega kako bi se poboljšala kvaliteta pruženih usluga korisnicima.
- Pisana izvješća o obavljenom stručnom nadzoru šalju se ravnateljima knjižnica, osnivačima, Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i Ministarstvu kulture i medija RH.
- U planu su obilasci knjižnica u svrhu savjetodavnog rada i pomoći oko konkretnih poslova, a prioritet su knjižnice koje tijekom 2026. godine planiraju preseljenje ili uređenje novih prostora i kod kojih je nastupila smjena ravnatelja.
- U planu su i stručni tematski i radni sastanci s ravnateljima narodnih knjižnica (uživo, hibridno ili online) kako bi se uočili problemi i potrebe, pogotovo knjižnica sa samo jednim zaposlenikom, i zajednički pronašla rješenja.
- Poticanje razvoja županijske mreže knjižnica – s jedinicama lokalne samouprave koje nemaju narodnu knjižnicu, obavljati će se savjetodavni kontakti u cilju zagovaranja ispunjenja obaveze iz čl.

10. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, tj. osnivanja gradskih i općinskih knjižnica, ogranka, stanica i stacionara.

- Pratit će se potrebe stanovnika Županije za uslugama Bibliobusne službe te po potrebi širiti mreža bibliobusnih stajališta, prema iskazanom interesu i mogućnostima obuhvata, u suradnji s Bibliobusnom službom GKMM Split, načelnicima i gradonačelnicima lokalne uprave i Splitsko-dalmatinskom županijom.
- Također je u planu nabava bibliokombija kojim bi uslugu pokretne knjižnice proširili na mjesta uz Jadransku magistralu koja su već iskazala izrazito veliki interes za tu vrstu knjižničnih usluga, ali do kojih zbog svoje veličine bibliobus ne može stići, kao i uslugu dovođenja knjiga do domove za starije u Splitsko-dalmatinskoj županiji. To je također i u skladu s Programom razvoja mreže pokretnih knjižnica u RH od 2023. do 2032. godine.
- U planu je rad na razvoju nove mreže knjižnica za Grad Split – Knjižnica Tehnološki park i Knjižnica Kman.
- Jedan od prioritetnih zadataka matične službe je poticanje narodnih knjižnica na uvođenje novih usluga za korisnike i formiranje novih knjižničnih zbirki. Posebna pažnja posvetit će se uslugama i zbirkama za djecu i mlade u svrhu poticanja čitanja, te osobama s posebnim potrebama, kao i osiguravanju pristupačnosti osobama s invaliditetom, osiguravanju rodne ravnopravnosti i načelu nediskriminacije te smanjenju socijalne isključivosti ranjivih skupina.
- Narodne knjižnice pozivaju se da se uključe u državne akcije i manifestacije kojima je cilj promicanje čitanja i opće dostupnosti knjiga.
- Uvođenje u posao novih knjižničara, kojima je, bez obzira na formalno obrazovanje, potrebna stručna pomoć obavljat će se u matičnoj knjižnici, a po potrebi i u knjižnicama na terenu.

- Revizija i otpis – knjižnice u skladu s Pravilnikom o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe redovito provode revizije svojih fondova i vrše otpise, a Matična služba kontrolira ispravnost dokumentacije i popise knjiga koje se predlažu za otpis i daje službeno očitovanje o obavljenoj reviziji i otpisu.
- Knjižnice se potiču i na provođenje zaštite knjižnične građe, posebno one koje imaju svojstvo kulturne baštine, a nisu do sada bile u postupku zaštite i registracije kod Ministarstva kulture i medija RH. Isto tako, naglašava se važnost uređenja, zaštite i prezentacije zavičajnih zbirki. Pravilnik o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u RH propisuje da županijske matične razvojne službe nude stručnu pomoć vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu u narodnim knjižnicama, te na temelju anketno dobivenih podataka o postojanju knjižnične građe do 1850. godine, Matična služba će u 2026. godini obaviti stručne nadzore te izvješća dostaviti Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo pri NSK u cilju utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara i čl. 24 Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

U svrhu edukacije i unaprjeđenja struke te razvoja kompetencija stručnog kadra zaposlenog u narodnim knjižnicama 2026. godini planiraju se stručna predavanja, webinar i radionice, od kojih najmanje dvije Centra za stalno stručno usavršavanje. Stručna predavanja organizirati će se i u suradnji s Društvom knjižničara u Splitu i Sveučilišnom knjižnicom u Splitu s kojima Županijska matična služba dobro surađuje. Knjižničari će se informirati o programima stručne edukacije slanjem obavijesti i poticanjem na sudjelovanje na stručnim skupovima i seminarima.

Matična služba sudjelovat će na seminarima i stručnim i znanstvenim skupovima vezanim uz rad narodnih knjižnica, te onima u organizaciji Društva knjižničara u Splitu, Hrvatskog knjižničarskog društva, Centra za

stalno stručno usavršavanje knjižničara te Erasmus programu kroz Erasmus+ akreditaciju GKMM Split.

Županijska matična služba nastaviti će razvijati suradnju s Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo NSK, Ministarstvom kulture i medije RH, Hrvatskim knjižničarskim društvom – Komisijom za pokretne knjižnice, Društvom knjižničara u Splitu, Sveučilišnom knjižnicom u Splitu, Splitsko-dalmatinskom županijom – Upravnim odjelom za kulturu, sport i tehničku kulturu, te Gradom Splitom – Upravnim odjelom za društvene djelatnosti, jedinicama lokalne samouprave, te kolegama iz ostalih narodnih knjižnica.

Tijekom 2026. godine planirano je sudjelovanje na četiri redovita sastanka Stručnog vijeća voditelja i stručnih suradnika županijskih matičnih razvojnih službi, te izvanrednim sastancima i edukacijama, prema potrebi.

Važne obavijesti, dokumenti i zakonodavne promjene redovite će se ažurirati na mrežnim stranicama GKMM Split – rubrika Za knjižničare.

Informatizacija knjižnica i nadalje je prioritetan posao kojemu se posvećuje velika pažnja. U narodnim knjižnicama ima prostora za povećanje pristupnih mjesta internetu za korisnike (stolna računala, bežične pristupne točke za internet, prijenosna računala, tableti, čitači e-knjiga, itd.) kao i za uvođenje raznih aplikacija, VR-a, 3D printera i sl.

Županijska matična služba u sklopu matične knjižnice GKMM Split:

- sudjeluje u opremanju i uređenju Knjižnice Tehnološki park
- sudjeluje u preuređenju Ogranka Podstrana GKMM Split;
- sudjeluje u obnovi Ogranka Spinut savjetima oko uređenja, programa novih događanja, pokazatelja posjetitelja i ostalih statističkih podataka potrebnih za projekt obnove;
- sudjeluje u planiranju širenja mreže GKMM Split, analizom broja i strukture stanovništva kao i osobitosti pojedinih gradskih četvrti, komunikacijom s mjesnim odborima i sl.;

- sudjeluje u unaprjeđenju usluge pokretne knjižnice nabavom još jednog vozila – bibliokombija;
- sudjeluje u uređivanju digitalnog časopisa „MaruLIST“;
- sudjeluje u realizaciji Erasmus programa u koje je GKMM Split uključena;
- sudjeluje u svim stručnim poslovima GKMM Split;
- Obavljat će se i drugi poslovi u skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Pravilnikom o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH s ciljem razvoja narodnih knjižnica na području Splitsko – dalmatinske županije.

14.2. Školske knjižnice u 2026. godini

Planom rada Županijske matične razvojne službe planiraju se poslovi koji su u skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/2019, NN 98/2019, 114/2022, 36/2024) i Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u RH (NN 81/2021) pri čemu je osnovni zadatak unapređivanje i sustavno razvijanje knjižnične djelatnosti i knjižnica na području Splitsko-dalmatinske županije.

Mrežu školskih knjižnica u Splitsko-dalmatinskoj županiji čini 141 knjižnica – od toga 96 u matičnim osnovnim školama, tri u područnim školama i 42 srednjoškolske knjižnice.

Poslovi službe koji se nastavljaju/su u planu za 2026. godinu:

- Praćenje rada i prikupljanje podataka o poslovanju školskih knjižnica na području Splitsko-dalmatinske županije za prethodnu godinu, obrada podataka i izrada analize stanja, poslovanja, potreba i ustroja te izvještavanja stručnih službi i osnivača o postignutim rezultatima.
- Prikupljanje, obrada i analiza podataka o stanju i radu školskih knjižnica u Sustavu za jedinstveno elektroničko prikupljanje statističkih podataka o poslovanju knjižnica za 2025. godinu s

područja Splitsko-dalmatinske županije provodit će se sukladno planu i uputama NSK.

- Matična služba će koordinirati, kontrolirati i verificirati unos statističkih podataka, te obrađena statistička izvješća u vidu narativne analize pokazatelja uspješnosti i usporedba sa Standardom za školske knjižnice u RH poslati Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu - Zavodu za knjižničarstvo, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih, Splitsko-dalmatinskoj županiji – Upravnom odjelu za prosvjetu, te Gradu Splitu – Odsjeku za odgoj, obrazovanje, znanost i kulturu.
- Stručno-savjetodavna pomoć knjižnicama i osnivačima knjižnica na temelju uočenih problema ili na poziv knjižničara u svezi s knjižničnim poslovima, metodama rada, uvođenjem novih usluga, stručnim uređenjem knjižnica, organizacijom fonda, revizijom, otpisom i sl., a na temelju Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Standarda za školske knjižnice RH.
- U svrhu daljnjeg unapređenja stručnog rada obavljat će se savjetodavni posjeti kao i posjeti u svrhu stručnog nadzora izravnim uvidom u rad i stanje knjižnog fonda, prostora i opreme, te će se pratiti rad školskih knjižnica kroz usmenu komunikaciju sa stručnim suradnicima knjižničarima i ravnateljima škola kako bi se uočile i otklonile eventualne nepravilnosti u poslovanju, ali prije svega kako bi se poboljšala kvaliteta pruženih usluga korisnicima.
- Pisana izvješća o obavljenom stručnom nadzoru šalju se ravnateljima škola, stručnim suradnicima knjižničarima, osnivačima, Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih.
- U planu su obilasci knjižnica u svrhu savjetodavnog rada i pomoći oko konkretnih poslova, a prioritet su knjižnice koje zadnje četiri godine i više nisu napravile reviziju i otpis, te one koje planiraju

preseljenje ili uređenje novih prostora kao i knjižnice koje su zaposlile nove stručne suradnike knjižničare.

- Poticanje razvoja županijske mreže knjižnica – novoosnovana Bibliobusna služba Splitsko-dalmatinske županije od 25 stajališta ima 18 stajališta kod školskih ustanova. Plan je poticanje suradnje između škola i pokretne knjižnice, te time i proširenje mreže bibliobusnih stajališta, jer škole iskazuju veliki interes za uslugom pokretne knjižnice, a sve u suradnji s Bibliobusnom službom GKMM Split, načelnicima i gradonačelnicima lokalne uprave i Splitsko-dalmatinskom županijom.
- Također je u planu sudjelovanje u razvoju usluge pokretne knjižnice kojim bi nabavili bibliokombi s kojim bi uslugu pokretne knjižnice proširili na škole uz Jadransku magistralu koja su već iskazala izrazito veliki interes za tu vrstu knjižničnih usluga, ali do kojih zbog svoje veličine bibliobus ne može stići. To je također i u skladu s Programom razvoja mreže pokretnih knjižnica u RH od 2023. do 2032. godine.
- U planu je pojačano lobiranje za povećanje financijskih sredstava koje su osnivači škola dužni davati za nabavu građe u školskim knjižnicama kroz prepisku i razgovore s odgovornim čelnicama u jedinicama lokalne uprave, Splitsko-dalmatinskoj županiji, Gradu Splitu i Gradu Makarskoj.
- Jedan od prioritetnih zadataka matične službe je poticanje školskih knjižnica na uvođenje novih usluga za korisnike. Posebna pažnja posvetit će se uslugama i zbirkama za djecu i mlade u svrhu poticanja čitanja, programa za djecu s disleksijom i sl.
- Školske knjižnice pozivaju se da se uključe u državne akcije i manifestacije kojima je cilj promicanje čitanja i opće dostupnosti knjiga.
- Uvođenje u posao novih stručnih suradnika knjižničara, kojima je, bez obzira na formalno obrazovanje, potrebna stručna pomoć

obavljat će se u knjižnicama na terenu, a po potrebi i u matičnoj knjižnici. U školskim knjižnicama je velika fluktuacija kadra zbog raznih zamjena, smjene generacija i sl. tako da će Matična služba uputiti dopis prema ravnateljima i tajnicima škola da nas obavještavaju o tim izmjenama zbog ažurnosti adresara i lakše komunikacije i edukacije.

- Revizija i otpis - knjižnice u skladu s Pravilnikom o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe redovito provode revizije svojih fondova i vrše otpise, a Matična služba kontrolira ispravnost dokumentacije i popise knjiga koje se predlažu za otpis i daje službeno očitovanje o obavljenoj reviziji i otpisu.
- Knjižnice se potiču i na provođenje zaštite knjižnične građe, posebno one koje imaju svojstvo kulturne baštine, a nisu do sada bile u postupku zaštite i registracije kod Ministarstva kulture i medija. Pravilnik o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u RH propisuje da županijske matične razvojne službe nude stručnu pomoć vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu u školskim knjižnicama, te na temelju anketno dobivenih podataka o postojanju knjižnične građe do 1850. godine, Matična služba će u 2026. godini obaviti stručne nadzore te izvješća dostaviti Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo pri NSK u cilju utvrđivanja svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara i čl. 24 Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.
- U svrhu edukacije i unaprjeđenja struke te razvoja kompetencija stručnog kadra zaposlenog u školskim knjižnicama u 2026. godini planiraju se stručna predavanja, webinar i radionice, od kojih najmanje dvije Centra za stalno stručno usavršavanje. Stručna predavanja organizirat će se i u suradnji sa županijskim stručnim vijećima školskih knjižničara te županijskim stručnim vijećima ravnatelja osnovnih i srednjih škola. Knjižničari će se informirati o

programima stručne edukacije slanjem obavijesti i poticanjem na sudjelovanje na stručnim skupovima i seminarima.

- Matična služba sudjelovat će na seminarima i stručnim i znanstvenim skupovima vezanim uz rad školskih knjižnica.
- Županijska matična služba nastaviti će razvijati suradnju s Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo NSK, Ministarstvom kulture i medije RH, Hrvatskim knjižničarskim društvom – Komisijom za pokretne knjižnice, Društvom knjižničara u Splitu, Sveučilišnom knjižnicom u Splitu, Splitsko-dalmatinskom županijom – Upravnim odjelom prosvjedu, te Gradom Splitom – Upravnim odjelom za društvene djelatnosti, jedinicama lokalne samouprave, te kolegama iz školskih knjižnica.
- Tijekom 2026. godine planirano je sudjelovanje na četiri redovita sastanka Stručnog vijeća voditelja i stručnih suradnika županijskih matičnih razvojnih službi, te izvanrednim sastancima i edukacijama, prema potrebi.
- Važne obavijesti, dokumenti i zakonodavne promjene redovite će se ažurirati na mrežnim stranicama GKMM Split – rubrika Za knjižničare.
- Informatizacija školskih knjižnica i nadalje je prioritetan posao kojemu se posvećuje velika pažnja. U školskim knjižnicama ima prostora za povećanje pristupnih mjesta internetu za korisnike (stolna računala, bežične pristupne točke za internet, prijenosna računala, tableti, čitači e-knjiga, itd.) kao i za uvođenje raznih aplikacija, i sl.

Županijska matična služba u sklopu matične knjižnice GKMM Split:

- sudjeluje u projektu uređenja i opremanje Knjižnice Tehnološki park;
- sudjeluje u preuređenju Ogranka Podstrana GKMM Split;

- sudjeluje u obnovi Ogranka Spinut savjetima oko uređenja, programa novih događanja, pokazatelja posjetitelja i ostalih statističkih podataka potrebnih za projekt obnove;
- sudjeluje u planiranju širenja mreže GKMM Split, analizom broja i strukture stanovništva kao i osobitosti pojedinih gradskih četvrti, komunikacijom s mjesnim odborima i sl.;
- sudjeluje u unaprjeđenju usluge pokretne knjižnice nabavom još jednog vozila – bibliokombija;
- sudjeluje u ureživanju digitalnog časopisa GKMM Split;
- sudjeluje u realizaciji Erasmus programa u koje je GKMM Split uključena;
- sudjeluje u svim stručnim poslovima GKMM Split
- Obavljat će se i drugi poslovi u skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Pravilnikom o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH s ciljem razvoja narodnih knjižnica na području Splitsko – dalmatinske županije.

15. Zaključak

Godina 2026. bit će u znaku dovršavanja započetih projekata, očekivanja rezultata projekata prijavljenih na različite natječeaje te ovisno o njima, realizacije novih programa i projekata.

Jedan od glavnih strateških ciljeva bit će planiranje preuređenja postojećih knjižnica na način da se zajedno s Gradom Splitom rješavaju imovinsko-pravna pitanja prostora koje je knjižnica dobila na korištenje, da se naprave energetske analize prostora u kojima knjižnica radi, zatraže idejni projekti uređenja dotrajalih prostora, pronalaze načini njihova financiranja te osmisle novi inovativni programi podizanja kvalitete rada u svrhu što jače promocije knjige, čitanja i pismenosti. Paralelno s tim, osiguravat će se permanentno stručno usavršavanje djelatnika te stvaranje boljih uvjeta za njihov rad.

Izradit će se nova mreža knjižničnih ogranaka u Gradu Splitu te novih bibliobusnih stajališta u Splitsko-dalmatinskoj županiji i gradskih kotareva. Analizirat će se te pokušati predviđati snažne društvene promjene koje bi mogle znatno utjecati na dosadašnji način rada knjižnice i u skladu s tim donositi odluke i mjere za adekvatan odgovor na njih. Osnovni cilj će biti zadržati postojeće korisnike, ali i dobiti nove te i dalje biti poticajno, kreativno i kulturno žarište i utočište svoje zajednice.

U Splitu, 26. ožujka 2026.

KLASA: 003-06/26-01/1

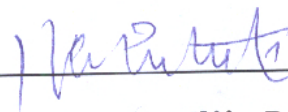
URBROJ: 2181-237-05/26-02/16

Ravnateljica
Gradske knjižnice Marka Marulića Split

Grozdana Ribičić, knjižničarska savjetnica

Predsjednik Upravnog vijeća
Gradske knjižnice Marka Marulića Split

dr.sc. Ilija Protuđer